

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

2010. július

A Biblia Szövetség folyóirata

XXII. évfolyam 2. szám

Ára: 350,- Ft

*„Legyetek tehát Isten követői, mint szeretett gyermekei,
és éljetez szeretetben,
ahogyan a Krisztus is szeretett minket,
és önmagát adta értünk!”*

(Ef 5,1-2)

1 Szavaz a közgyűlés (1), erdélyi CE-s testvérek főtitkárunkkal (2), zongorajáték (3), bizonyágtevők (4-5-6)

„CSAK TE KELLESZ, ÉN, URAM!”

– volt az összefoglaló címe a Biblia Szövetség közgyűlés-csendesnapjának ez év május 8-án, Budapesten, a Nagyvárad-téri református templomban.

A programot Dr. Makrai Tibor elnök, Dr. Viczián Miklós alelnök vezette, a közgyűlés főtitkári beszámolóját Dr. Sípos Ete Álmos tartotta, a gazdálkodásról Pintér Elemér belső ellenőr, Dr. Mikolicz Gyula titkár tájékoztatót, Móréh Tamás a Felügyelő bizottság elnökeként tett jelentést. A főtitkári beszámolót több hozzászóló értékelt, majd a közgyűlés elfogadta a beszámolókat és a 2010. év költségvetését.

A lelki program áhitatában Sípos Ete Zoltán lelkipásztor a visszakapott Krisztusról (Gal 4,4-5), Kovács-Hajdú Albert lelkipásztor a megfeszített

Krisztusról (1Kor 2,2), Papp Tibor lelkipásztor pedig a szőlőtő Krisztusról (Jn 15,1.4-5) tett bizonyágot. Farkas Zsolt és Várnagy Andrea előadóművészek klasszikus zeneszerzők zongorára írt műveivel örvendeztették meg a hallgatóságot, Pecznyik Pál testvérünk pedig saját verseit szavalt, Földvári Tibor és Móréh Tamás orgonán kísérte a közös énekeket. Örömmel köszöntöttük sorinkban az erdélyi CE Szövetség több képviselőjét is. Az együttlét közös imádsággal zárult.

(A főtitkári beszámolót megtalálják olvasóink ebben a lapszámban, a közhasznú jelentést a következőben szeretnénk megjelentetni.)

KÜLDETÉSÜNK

FŐTITKÁRI JELENTÉS, ELHANGZOTT BUDAPESTEN, A BSZ KÖZGYŰLÉSÉN, 2010. MÁJUS 8-ÁN

1. Valószínűnek tarthatjuk, hogy amikor az első keresztyén gyülekezetek olvasták a Jelenések könyve 7,9-10. verseit, miszerint: „Azután íme, nagy sokaságot láttam, amelyet senki sem tudott megszámolni, minden nemzetből, törzsből, és népből és nyelvből a trón előtt és a Bárány előtt állni, fehér ruhákba öltözve, kezükben pálmaágakkal. És hangosan kiáltottak: az üdvösség a mi Istenünké, aki a trónon ül és a Bárányé!” (Baranyi) – ismétlem –, valószínű, hogy szorongó kételkedéssel fogadták ezt a próféciaát. Hiszen a Jelenések könyve írásakor Isten népéhez legfeljebb pár tízezer ember tartozott elsősorban Kis-Ázsiában, pár százan Görögországban és Itáliában. Márpedig ez a János szájába adott prófécia arról szól, hogy a földi történelem végére a lakott föld minden részén élnek keresztyének, akiknek sokasága megszámlálhatatlan lesz. Bár még nem érkezünk el a történelem végéhez, máris megértük, hogy a keresztyénség a világ leggyorsabban terjedő és legdominánsabb vallása lett. A keresztyének száma mára elérte a 2,5 milliárdot, s ha így haladunk, 2050-re eléri a 3 milliárd főt. Bár tudjuk, hogy ez a statisztikai szám nem azt jelenti, hogy valamennyi keresztyén ember újjászületett hívő, de azt mindenképpen jelzi, hogy az evangéliumot a világ majdnem minden részén hirdetik.

De mutatnak ezek a számok még más is. Egyrészt mutatják a keresztyénség folyamatos növekedését, másrészt jelzik a keresztyénség földrajzi centrumait és súlypontjait. S hogy be tudjuk magunkat tájolni, hadd ismertessem azt is, hogy 1900-ban a keresztyének száma és megoszlása a következő volt: az USA-ban élt: 73 millió, Oroszországban: 62 millió, Németországban: 42 millió, Franciaországban: 41 millió, Nagy Britanniában: 37 millió. Vagyis az USA után következő 5 ország, ahol a legtöbb keresztyén élt, európai ország volt, azaz a keresztyénség 80%-a az USA-ban és Európában élt.

Mára ez a helyzet olyan gyökeresen megváltozott, hogy a keresztyének lakta

országok sorrendjének első 10 helyén már nincs európai. Az első helyen áll az USA kb. 260 millió keresztyénnel, ezt követi Brazília kb. 180 millió, Kína kb. 150 millió, Mexikó kb. 115 millió, India kb. 100 millió, Nigéria és Kongó kb. 95-95 millió hívővel. Vagyis a keresztyénség földrajzi súlypontja napjainkra áttevődött

HERJECZKI GÉZA KRISZTUS UTÁN

Megyek Uram –
és rád bízom magam:
vezess!

Az utat nem tudom.
Hogy merre mész, s miért –
szolgád ésszel nem éri föl.
Lehet, hogy sejtí tán,
lehet.

Magad vezetsz.
S mint tündökölnék lépteid!
S hogy hív,
hogy vár áldó szemed!

Megyünk Uram,
mindannyian megyünk.
Hozzád.
Veled.
Szívünket ismered.
Életünk nálunk is jobban érted.

Megyek, megyünk Uram!
Nézd: tisztul már a szemünk,
s életre kél az életünk,

mert hívsz
és egyre hívsz.
Szeretsz.

Európából az észak- és dél-amerikai, az ázsiai és afrikai kontinensekre. Ez azonban nemcsak létszámbeli súlypontátolódást jelent, hanem lelki jellegűt is, amennyiben az említett kontinenseken a keresztyén lakosság 60-80%-a jár templomba, míg az európai keresztyéneknek még 10%-a sem. Németországban például kb. 4%, Magyarországon 8,5%,

(közelebről az 1,6 millió reformátusból kb. 136.000).

Ennek a súlyponteltolódásnak csak az egyik magyarázata az, hogy megváltozott a demográfiai helyzet. Ezek a számok arról a nagy lelki és erkölcsi romlásról is beszélnek, amelyek Európa történelmi egyházaiban az elmúlt időben bekövetkeztek (a lelki és erkölcsi romlás ugyanis mindig együtt jár!). Ennek az okairól most nem, de a konzekvenciáiról annál inkább kellene szólnunk.

A világ keresztyénségének lelki mozgásait, áramlatait vizsgálva három tendenciát figyelhetünk meg. Először is, megfigyelhető egy, a Biblia tanításaitól egyre jobban elszakadó világias keresztyénség, aminek bölcsője elsősorban Európában található. A másik áramlat egy erősen érzelmi, rajongó típusú keresztyénség, amely föllelhető ugyan minden kontinensen, de főként mégis a dél-amerikai, afrikai kontinensen, valamint a Fülöp-szigeteken és a Karib-tenger térségében élő keresztyénséget jellemzi. Az ehhez a rajongó áramlathoz tartozó hatalmas tömeget tarka vallási szinkretizmus jellemzi, ami tanításában nem, csupán erkölcsi normáiban ragaszkodik a Bibliához, elutasítva pl. az abortuszt és homoszexualitást. A harmadik áramlat, a szintén minden kontinensen fellelhető, a Bibliához, annak tanításaihoz és erkölcsi normáihoz ma is ragaszkodó ún. konzervatív, bibliahű keresztyénség, amelynek központja az USA és Ázsia (Korea). Ez a három irányba hömpölygő hatalmas tömeg 33.800 felekezetben, egyházban, csoportban él.

Mindezt azért tartottam fontosnak elmondani, hogy Isten hatalmas népén belül minél realisabban tudjuk felmérni saját helyzetünket, megfogalmazni küldetésünket és felelősségünket, betölteni ima-kötelezettségünket.

2. Vizsgáljuk meg azt, hogy a magyarországi Biblia Szövetség hol helyezkedik el ezen az imént felvázolt nagy térképen, és miben áll a küldetése!

Szövetségünk abban az Európában él és dolgozik, ahol túlzás nélkül állíthatjuk, hogy az ún. történelmi népegyházak keresztyénsége hittani és erkölcsi alapjai megrendültek. Abban az Európában élünk, ahol ezzel egyidejűleg a történelmi egyházakon belül, de azok keretein kívül is megjelent és feltörekvőben van egy konzervatív, Bibliához ragaszkodó, evangéliumi hitű, és a bibliai etikai normákat hangsúlyozó ébredési mozgalom. Ennek a lelki folyamatnak a jelentőségét az adja, hogy reformmozgalomként, mint a „föld sója” hordozzák az élet (dzoé) és megújulás magját egyházainkban, továbbá akadályozzák és fékezik az általános romlást. Ez a konzervatív, evangéliumi mozgalom feljövőben van Németországban, Ukrajnában, a balti államokban (Észtország, Lettország, Litvánia), és jelen van Angliában, Hollandiában és Magyarországon is. Mint máshol, úgy nálunk is ez a mozgalom részben szervezetlen, részben szervezett formában jelenik meg. Ez utóbbihoz sorolnám a történelmi, ún. népegyházat megújítani és ébreszteni szándékozó Biblia Szövetséget.

Az európai és a magyarországi szellemi és lelki helyzet egyre jobban megnöveli minden komoly lelki és szellemi igénnyel fellépő mozgalom jelentőségét és felelősségét, annak számbeli nagyságától függetlenül. A Biblia Szövetség tehát küldetését akkor tölti be, ha magas színvonalú bibliai tanítást tud nyújtani hívő tagságának, s ha kompromisszumok nélküli, bibliai-etikai normákat hirdet és követel meg tagjaitól, akiknek döntő többsége egyúttal a népegyház tagja is. Hisszük, hogy azoknak a konferenciáknak, amelyeket mi rendezünk, s azoknak a tanításoknak, amik bibliaiskoláinkban elhangzanak, nemcsak az egyházban, de a civil társadalomban is lesz hatása. Konferenciáinkon, csendes napjainkon, a múlt esztendőben 3-4 ezer ember vett részt, s jelenleg is (2010) 7 helyen folyó, több éven át tartó bibliaiskolai tanfolyamainknak 354 hallgatója van. Bízunk abban, hogy a rendezvényeinken részt vevők egyrészt egyházaikban fejtenek ki pozitív hatást, másrészt abban a magyar társadalomban, amelyik erkölcsében, kultúrájában, gondolkodásában történelmének mélypontjára süllyedt. Hiszen ijesztő az, ahogyan a

magukat keresztyének nevező egyháztagok, egyházi vezetők és a média a hitről, Istenről, a Bibliáról, Jézus Krisztusról, Isten törvényéről, erkölcsi normákról gondolkodnak és beszélnek. Ha igaz az, hogy amilyen a lelki élet, olyan az erkölcsi élet, akkor azt mondhatjuk, hogy az egyház erőtlenségét hüen tükrözi a társadalom.

Ahogyan ma, Magyarországon az emberek politikáról, emberi kapcsolatokról, házasságról, hazaszeretetről, politikai felelősségről gondolkodnak, s amennyire korrumpált a társadalom, az nemcsak egy – reménység szerint, most már végleg – letűnt politikai rendszer erkölcsi romboló hatását tükrözi, de azt is, hogy a történelmi egyházakban baj van a hittel, tanítással és az erkölccsel. Ha pedig a társadalom romlása behatol az egyházba, akkor az egyház, mint szervezet megszűnik só és kovász lenni.

A népegyházakban tehát olyan hívő keresztyének tömeges megjelenésére van szükség, akik nemcsak a maguk üdvössége körül forognak, hanem az egyházat, sőt még a bel- és külpolitikát, az államot, a kultúrát is formálni tudják azzal, ahogyan Istenről, a világról, az emberről, Jézus Krisztusról gondolkodnak. Ők bátran képviselik azt, hogy „Tőle, Általa és Érte van minden” (Rm 11,36).

Mindezek után úgy gondoljuk, hogy Istennek hosszú távú tervei vannak a magyar hívő néppel, beleértve a Biblia Szövetséget is. Ennek számtalan bizonyítékát tapasztaltuk már a múlt esztendőben éppúgy, mint a mögöttünk lévő néhány hét során is. Egyik ilyen bizonyíték számunkra az a reményteljesen induló politikai-társadalmi változás, ami segíthet bennünket, hívő embereket abban, hogy továbbra is szabadon képviseljük az evangéliumot erkölcsileg megrokkant társadalmunkban. A következő, reménységünket erősítő esemény, amivel Isten nem csak megörvendeztetett, de biztatott is, a BSZ alakulásának 20. évfordulója alkalmából, a múlt év őszén rendezett péceli hálaadó találkozó volt. A testvéri együttlét öröme, felszabadult, szent légköre hosszú időre emlékezetes marad mindannyiunk számára. A szervezők, önkéntes segítők lelkes, pontos, időt és energiát nem kí-

mélő munkája pedig a lelki jövőnkbe vetett reménységünket erősítette. Az ott szolgáló közel száz fiatal, középkorú és idős testvérünknek külön is szeretném a BSZ vezetősége köszönetét kifejezni. Mindehhez azt a kérést is közvetítem, hogy továbbra se szűnjenek meg az Úrnak bizalommal szolgálni!

Az Úr hosszú távú tervezését bizonyítja számunkra az is, hogy a Kiss B. Júlia egykori ifjúsági missziói titkárnőről elnevezett Alap gondozását ránk bízta férje, a tavalyelőtt elhunyt, Kana-dában élt kedves orvos testvérünk, dr. Pereszlényi Ákos.

A Kiss B. Júlia Alap elsődleges feladata támogatni a bibliai tudományok művelőit tanulmányaikban és olyan irodalmi, oktatói tevékenységükben, amelyik a biblikus szemlélet és világnézet terjesztését szolgálja. A Biblia Szövetség köteles az Alap pénzét egyéb vagyonától elkülönítetten, a végrendelező akarata szerint kezelni, e kötelezettség a vagyona és a kimutatásokra egyaránt vonatkozik.

Ha ezek után a BSZ közvetlen missziói-lelki céljait ill. feladatait kellene megfogalmazni, azt mondanám, hogy első célunk egy olyan Krisztus-központú evangélizációs teológia kidolgozása, amelyben a hangsúly a keresztség ill. a megigazulás evangéliumának hit által történő elfogadására helyezi a hangsúlyt, és nem az ember valamilyen vallásos teljesítményére. Ideértem a hazánkban is elterjedt, metodisztikus megtérési sablont is. Hisszük ugyanis, hogy a keresztség és megigazulás-központú evangélizációból támadhat egészséges megújulás az egyházban. Második feladatunknak tartom, hogy a megszentelődésről olyan egészséges tanítást adjunk, ami a hívő életben való növekedés és továbblépés lényegét nem a törvényeskedésben, hanem a hívő embernek a Krisztussal való személyes életközösségében határozza meg. Harmadik missziói feladatunk lenne olyan vonzó, bibliai szeretet-közösségek kialakítása, amik mind az egyházra, mind a társadalomra missziói hatást gyakorolnak. Ezt a célt szeretnénk megvalósítani a körzeteinkben szervezett közösségi órák és találkozók rendezésével. Örülünk azoknak a körzeteknek, ahol intenzív és áldott lelki munka folyik, és

köszönetet mondunk a körzetfelelősök hűségese munkájáért. De köszönjük azoknak a körzetfelelős testvéreinknek a fáradozását is, akik a tagság szétszórtsága miatt talán kétszeres erőfeszítés ellenére sem tudják úgy összegyűjteni a testvéreket, amint szeretnék. Minden BSZ-tagot biztatunk arra, hogy keressék az egymással való kapcsolatokat, keressék a „szentek egységét”, mert Isten Lelke egy testté keresztelt bennünket, és nem tudunk egymás nélkül boldogan élni és szolgálni. Negyedik feladatunknak tekinteném a teológiai és népszerű kegyességi irodalom kiadásának-terjesztésének fokozását.

Ennek a felelős, magasztos és nagy jelentőségű küldetésnek vállalására hívjuk tagjainkat. Ezért arra kérjük a velünk szimpatizáló egyháztagokat, lelkipásztorokat, teológiai- és egyetemi hallgatókat, hogy a Biblia Szövetségbe való belépéssel is juttassák kifejezésre, hogy ezzel a céllal egyetértenek, és készek ebben a küldetésben erejükhöz mérten, felelősen résztvenni. Higgyék el, hogy minél többen vagyunk, akik összefogunk, annál több eséllyel tudunk majd egyházreformáló tényezővé válni, sőt hatni a magyar társadalomra is!

Arra is törekszünk, hogy kapcsolatban legyünk mindazokkal a protestáns missziói szervezetekkel, akik határainkon innen és túl, hozzánk hasonló módon fáradoznak az egészséges

evangélium terjedésén, az evangéliumi erkölcsiség megerősödésén, s akik szívesen vállalják Urunk közös szolgálatát.

Az elmúlt évi tevékenységünkről részletes beszámolót hallanak majd a gazdálkodás és közhasznúsági jelentés ismertetésekor. Az én feladatom most egyrészt a lelki iránymutatás volt, másrészt tartozom a köszönet átadásával azoknak, akik a BSZ céljai elérésében bármilyen módon részt vettek. Köszönjük az adományokat, a körze-

**LUKÁTSI VILMA
EGY CSIPET SÓ**

Egy csipet só szeretnék lenni,
nem asztaldíz a sótartóban,
hanem ott, ahol szükség van rá,
egy kicsivel több íz
a szóban.

teinkben élő testvérek hűségese szolgálatát, tanácstagjainknak a felelős döntésekben való részvételét, a bibliaiskolai oktatásban fáradozó munkatársak hűségét. Köszönjük – nem utolsósorban – péceli központunkban dolgozó testvéreink pontos és áldozatos munkáját.

Szeretettel köszöntjük azokat a testvéreinket, akik az elmúlt esztendő során, mint új tagok léptek sorainkba. Érezzék jól magukat közöttünk, és vegyék komolyan az elkötelezett keresz-

tyén élet BSZ által meghirdetett programját, és keressék lakóhelyükön rendszeres körzeti rendezvényeinket!

Hálás szívvel emlékezünk azokra, akik az elmúlt év(-ek) során mentek haza az Úrhoz. Névsor szerint tüntetem fel nevüket: Bartha Ferenc, Budapest (2009); Csóka Józsefné, Szamosszeg (2009); Dani Iлона, Vaja (2009); Dombai Eszter, Tápiószőlős (2007); vitéz Egerházy László, Hajdúhadház (2009); Gellén Imréné, Hajdúböszörmény (2008); Jóni Sándor, Mátészalka (2009); Katona Ferencné, Debrecen (2008); Kerekes Vilmosné, Hajdúszoboszló (2009); Kiss István, Vásárosnamény (2010); Kovács Dezső, Budapest (2010); Máté József, Noszvaj (2009); Nagy Ferenc, Hajdúböszörmény (2009); Paksy Sándor, Nyíregyháza (2009); Radnai Mihály, Pécel (2009); Szécsényi György, Bükkzsérc (2009); Dr. Tártsy Ferenc, Budapest (2009); Vas Istvánné, Nemesbikk (2009); Zagyva Imre, Hajdúszoboszló (2009).

Legyen emlékezetük áldott, itt maradt szeretteik találjanak vigasztalást abban az élő reménységben, amire az első húsévkor újonnan szült minket is a mi Urunk, Jézus Atyja!

„Azért, szeretett testvéreim, legyetek eltökéltek, rendíthetetlenek, mindenkor buzgólkodva az Úr dolgában, hiszen tudjátok, hogy munkátok nem hiábavaló az Úrban!” (Baranyi – 1Kor 15,58.)

Dr. Sípó Ete Álmos / Tápiószéle

JÉZUS SZABADSÁG-FOGALMA

„Rabok legyünk, vagy szabadok?” – hangzott el a Nemzeti Múzeum lépcsőjén 1848. március 15-én. Azóta is lázba hoz bennünket, magyarokat ez a kérdés, mivel természetesen szabadok akarunk lenni. Általában ez azt jelenti, hogy emberi eszközöktől várjuk a szabadítást: politikától, szövetséges államoktól, esetleg fegyverektől.

Mostani elmélkedésemben arról szeretnék írni, hogy Krisztus szabadít meg, és nem emberek, az evangélium, és nem a politika, s nem is a fegyverek, mert „nem erővel, sem hatalommal, hanem az én lelkemmel – így szól az Úr” (Zak 4,6). A Krisztus által kínált szabadságnak más

útjai, lehetőségei vannak. Továbbá azért sem maradhatunk a fenti idézetnél, mert 1848-ban már ismert volt két dolog: a krisztusitól lényegileg különböző *francia forradalom* eszméje és a *Kommunista kiáltvány* szövege.

Az előbbi Mars mezejéről indult: háromezer galambot bocsátottak fel a magasba ezzel a felirattal: szabadok vagyunk, kövessetek minket!¹ Ismerjük a forradalom következő éveiből, hogy hová vezetett ez a szabadság. Az utóbbiban pedig egy bizonyos *kísértetről* van szó. „Kísértet járja be Európát, a kommunizmus kísértete... Reszkessenek az uralkodó osztályok egy kommu-

nista forradalomtól! A proletárok e forradalomban csak láncukat veszíthetik, cserébe egy egész világot nyerhetnek. Világ proletárjai, egyesüljetek!” Látjuk, itt is másról van szó. Mi pedig Krisztus szabadságfogalmáról gondolkozunk. Ahogyan más Krisztus békessége, mint a világé (Jn 14,27), úgy Krisztus szabadsága is különbözik attól, amit e világ adhat.

A SZABADSÁG FOGALMA JÉZUS KRISZTUSNÁL

1. *Jézus szabadon beszélt a szabadságról.* Csak az beszélhet így, aki tökéletesen szabad. A prófécia már ezer évvel

Jézus születése előtt leírta ezt: „Legszebb vagy az emberek között, kedves szavak áradnak ajkadról” (Zsolt 45,3). Ezek a szavak Jézusnak mind külsejére, mint tökéletes egyéniségére és belső szabadságára vonatkoztak.²

Az egykori mesében együtt ballagott a farkas és a kutya. A farkas lelkesen beszélt arról a szabadságról, amiben él, az erdőről, mezőről, s arról, hogy semmi sem gátolja az életben. A kutya pedig azt emlegette fel, hogy neki milyen jó dolga van, hiszen nem kell életét veszélyeztetni a vadonban, van, aki gondját viseli, lám milyen szép sima a szőre! Megkérdezte a farkast, nem akar-e az emberhez csatlakozni, hiszen nála jó dolga lesz. Akkor észrevett valamit a farkas a kutyán. „Mi az a kopás a nyakadon?” – kérdezte. „Semmi különös. A gazdám reggelente egy övet szokott odakötni, tudod, ez már így szokás, hogy ne menjek el messzire.” „Hát nem vagy egészen szabad? Akkor én inkább maradok a vadonban” – válaszolt a farkas, s ezzel egyedül ballagott tovább.

Nem volt teljes a szabadsága sem a kutyának, sem a farkasnak. Ez csak Krisztusnál található. Ő teljesen szabad. „Ahol az Úr Lelke, ott a szabadság.” (2Kor 3,17) Csak Krisztus tudott igazán, erővel és hatalommal a szabadságról szólni. Meg is fogalmazta programbeszédében: „Az Úr Lelke... felkent engem..., hogy a szabadulást hirdessem a foglyoknak...” (Lk 4,18)

2. *Jézus felszabadítóan beszélt a szabadságról.* Aki hallgatta, nemcsak boldog volt (Mt 13,16), hanem *szabaddá is lett.* Legalábbis megcsapta a szabadság levegője, mert belenézhetett a szabadság tökéletes törvényének tükrébe (Jk 1,25). Igen, Krisztust hallgatni: ezt eredményezi. Miközben figyelünk rá, oldódnak félelmeink, nyílnak a záruk lelkünk vaskapuján, kezdenek leomlani a falak, s elindulunk kifelé a nagy sötétségből az ő csodálatos világosságába. Kezdetben nem is tudjuk, mi történik velünk. Nem is látunk jól, annyira elvakít a fény, de mivel Krisztus fényéről van szó, ezért az végül látóvá tesz minket. Eljutunk a vele való személyes életközösségbe, a benne levő szabadság világába.

Ma is felszabadító hatása van Jézus szavainak. Isten Igéje különös szövésű:

egyrészt magyarrá fordított emberi szavak sokasága, ugyanakkor Isten szava is, élő Ige (Csel 7,38).³ Isten beszéde belefűrődik lelkünkbe, beépül gondolatainkba, megedzi akaratunkat, és igazi vallással tölti be lelkünket. Mindeközben megszabadulunk. Ezért olvassuk, hallgassuk, mondjuk, rögzítsük elménkben Jézus szavait! Együk, mint a kenyert, igyuk, mint a vizet – így válik léletté bennünk!

LELESZI BALÁZS KÁROLY A GAZDA METSZŐOLLÓJA

Ha hittel elfogadod Istentől,
hogy az életed elhalt ágait le kell
neki nyiesnie,
mert nem mások azok, mint a
halál jelei,
ha elfogadod, hogy mindezek
az öröklétre készítenek
fel, és az ég felé vezető
felemelkedéshez kell,
akkor mindezért legyen az Úr
a dicsőség;
ám ha nem fogadod el, jó,
ha tudod,
hogy a halál után jön az ítélet
– mert az élet a mennyben újra
kezdődik,
veled vagy nélküled.

3. *Jézus megvalósította a szabadságot.* Felkenetése után⁴ azonnal nekilátott a munkának. Hirdette, megmutatta, bizonyította, ütköztette, az ellenszegülést megdorgálta, a lázadásokat letörte, és tudatosan haladt célja, övéinek megváltása felé.

Egyik szép tanításában elmondta, hogy noha az erős fegyveres, a Sátán őrzi birodalmát, rabszolgáit, foglyait, Krisztus erősebb fegyveresként legyőzi őt.⁵ Ez a győzelem a kereszten született meg, amikor az ellenség *halálos sebet* kapott. Nem színjáték volt ez, nem filmfelvétel, ami után a színészek hazamehetnek. Valóságos harc volt igazi sebekkel és valódi áldozathozattal.⁶

Krisztus életét áldozta értünk. Meghalt helyettünk a bűn számára. Ő szenvedte el a büntetést, amit nekünk kellett volna. Ne szeressük hát bűneinket, amelyek neki fájdalmat és halált okoztak! Szeressük őt, aki ily nagy áldozatot hozott értünk! Szánjuk oda szívünket,

életünket, egész valónkat, s ő majd munkálja bennünk a valóságos szabadságot! Ígétét beteljesíti: „Akit a Fiú megszabadít, valóban szabad” (Jn 8,36). Krisztus láthatatlanul megáll látható börtönünk, bezártságunk ajtajában, és lelkünkben halljuk kedves szavát: „...jöjjetek ki, lépjetelek elő!”⁷

4. *Jézus megszabadított a sötétség hatalma alól.* Az ószövetségi időkben az egész emberiség a sátáni sötétség birodalma volt. Jogilag nem, hiszen „az Úr a föld és annak teljessége” (Zsolt 24,1), de gyakorlatilag igen. Az ördög mindenhol szabadon járt-kelt, mert mindenhol sötét volt. S mivel hasonlít az éjszakai ragadozóhoz, biztosan mozog lételemében⁸. Krisztus eljövetele előtt mindent a sötétség borított be, csak Izraelben pislákkolt egy kis fény⁹. Olykor hatalmasan felragyogott Krisztus világossága az Ószövetségben is¹⁰, legragyogóbban azonban húsvétkor tündökölt, miután a Golgotán megszerzte a teljes váltságot, kijött a sírból, legyőzve a halált is. Vége lett a sötétség hatalmának, az igazi világosság eljött erre a világra¹¹.

5. *Krisztus megszerzte a szabadságot a törvény követelése alól.* Ezt könnyen félreértjük. Lelkesen énekeljük: „Törvénytől menten, boldog az élet”¹². Ám nem Isten törvénye alól, hanem annak átka alól kerülünk ki. Mivel nincs ember, aki Isten törvényét képes lenne megtartani, mindenki szembe kerül a Törvény vádjával, kárhoztatásával és büntetésével. Ezt vette magára Krisztus helyettes áldozatában, s akire ezt érvényesíti, azt az isteni igazságszolgáltatás nem ítéli el. Isten többé nem haragszik. Nem bírónk, hanem szerető edesatyánk – Jézusért.

Krisztus ezt a törvény alóli szabadságot gyakran hirdette. Talán a legtöbbször ebben az összefüggésben beszélt szabadságról. Szabad szombatnapon gyógyítani és betegágyat hordozni, szabad megenni a szentelt kenyeret és kalászt tépni. Szabad vallásos fürdők nélkül enni, szabad meg nem tartani a szabbatot – ha azt, ami a szombatnál nagyobb, az Úr napját megtartjuk. Szabad az írástudók sok-sok rendelését félretenni, sőt az államhatalommal szemben is szabadok azok, akik Krisztuséi, mert inkább kell Istennek enged-

ni, mint az antikrisztusi hatalmasságoknak¹³ – ez Isten fiainak szabadsága! Mert a fiak szabadok!¹⁴

Csak görcsös erőlködés, és nem felzabadt keresztyénség annak az embernek a buzgósa, aki úgy akarja elnyerni Isten kegyeit, hogy saját erőből igyekszik teljesíteni a törvényt. Hiába-való emberi vállalkozások és kudarcok sora zárul le, amikor megismerjük Krisztus szabadságát. Erről szól szép énekünk: „Törvényednek eleget bűnös ember nem tehet; Buzgóságom égne bár, S folya könnyem, mint az ár: Elégtételt az nem ad, Csak te válthatsz meg magad.”¹⁵

6. *Krisztus felszabadít az Isten törvénye szerint való buzgólkodásra.* Már nem külső kényszer, vallásos neveltetés, lelkész vagy szigorú testvérek ösztönöznek a szent életre, hanem belső készítés és szív szerinti vágyódás.

Krisztus ugyanis új szívet és lelket teremt bennünk, amely már gyönyörködik Isten törvényében¹⁶. Erről szól Pál apostol: „Gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint” (Rm 7,22).

Ugyanakkor lehetőséget kapunk a szabadosság hamis szabadsága alól való kijövetelre. Nem mondjuk: most már mindent szabad, mert ennél a csábításnál nagyobb a Krisztus szeretete bennünk, és világosan látjuk, mi a szabadság és a szabadosság közti különbség.

Legyen hát imádságunk az ének szava: „Szabadságot adj nekem És tiszta szívet, Vonj magadhoz, Jézusom, hogy járjak veled!”¹⁷

ifj. Alföldy-Boruss Dezső / Budapest

*

Jegyzet: 1. Carlyle Thomas: A Francia Forradalom története, ford. Baráth Ferenc, Magyar Tudományos Akadémia, 1900. I. kötet; 2. Zsolt 45,3-5. és 8.; 3. „...Ő vette át az élő

igéket, hogy átadja nekünk.” (Csel 7,38); 4. „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.” (Mt 3,17); 5. Mt 12,29 és Lk 11,21-22; 6. „Ő a fejedet tapossa, te pedig a sarkát mardosod.” (1Móz 3,15); 7. „Mondd a foglyoknak: Jöjjetek ki! – és azoknak, akik sötétben ülnek: Lépjetek elő!” (Ézs 49,9); 8. „A földön barangoltam, ott jártam-keltem.” (Jób 1,7); 9. „Az Isten mécsese még nem aludt el...” (1Sám 3,3a); 10. „Bár még sötétség borítja a földet, sűrű homály a nemzeteket, de fölötted ott ragyog az Úr, dicsősége meglátszik rajtad.” (Ézs 60,2); 11. „Az Ige volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert.” (Jn 1,9); „...Világosságra hozta az elmúlhatatlan életet.” (2Tim 1,10); 12. Halleluja 197.; 13. „Istennek kell inkább engedelmeskednünk, mint az embereknek” (Csel 5,29); 14. „Akkor tehát a fiak szabadok.” (Mt 17,26); 15. Református Énekeskönyv (1948) 458,2.; 16. „Törvényemet a belsejükhöz helyezem, szívükbe írom be.” (Jer 31,33); 17. Református Énekeskönyv (1948), 469,3.

A TUDOMÁNY SZABADSÁGA

A tudományt lehet keresztyén és nem keresztyén módon is művelni.¹ Az elsőre jó példákat ad V. Vukanovic könyve². A másodikra, sajnos, sok magyar és külföldi példát sorolhatnánk. A hívő kutató számol Istennel és azokkal a teológiai, erkölcsi alapelvekkel, amelyek Istent a Bibliában elé ad. Számára a tudomány művelésének végcélja a keresztyén világkép és az Isten dicsőítése. A nem keresztyén kutató – állítása szerint – abban hisz, hogy az anyagenergia örök, Isten nem létezik, s a Bibliának sem teológiai, sem erkölcsi üzenete nem időszerű. Számára a tudományos eredmények nem vezetnek keresztyén világképhez, sem Isten dicsőítéséhez. Az ateista tudós tehát éppen olyan elfogult vagy elfogulatlan, objektív vagy szubjektív, mint egy istenfélő. Ezért érthetetlen az, amikor ateista-materialista kutatók ill. szárnysegédek egy része dühödt, személyeskedéstől sem mentes, intoleráns arroganciával lép fel hívő tudósok ellen, kijelentve, hogy a hívő kutatók tudománya áltudomány. Most mégsem arról elmélkednék, hogy mit jelenthet egy ateista tudós a tudomány szabadsága. Számunkra érdekesebb

kérdés, hogy mit jelent egy keresztyén tudós számára – aki a Biblia egészéhez ragaszkodik – a tudomány szabadsága.

1. Mivel Isten kifejezett akarata az általa teremtett világ (valóság) ember általi kutatása (1Móz 1,26-28), vagyis a tudomány művelése, ezért parancsba adta ezt már az első emberpárnak is. Ezzel a paranccsal *mindenkit felszabadított a teremtett világ értelmesebbé vizsgálatára.* Ebből következően a tudomány művelése, a valóság értelmes vizsgálata, megragadása, a rá vonatkozó ismeretek rendszerezése, s így egy tudományos világkép kiépítése semmiképpen nem felesleges vagy vétkes tevékenység. Sokkal inkább Istentől kapott kötelesség és lehetőség az általa teremtett valóság kutatása az értelem és tudományos eszközök által. Mivel a Biblia kijelentése szerint, Isten, a világot a Logosz (Ige) által teremtette, ezért semmi nincs a világban, ami ne az ő gondolatainak megtestesülése lenne. A természet vizsgálata során a kutató ember is csupán Isten gondolatait gondolja újra. Nagy kiváltság tehát Isten gondolataival foglalatzkodni, olvasva a természet könyvét, amiben ő kinyilatkoztatta magát. E megismerés által a

kutató bizonyos értelemben a megismert világ fölé emelkedik, mintegy uralma alá hajtva azt.

2. Ugyanakkor a keresztyén tudós *szabad arra, hogy a vizsgálódása során megtagadja azt a kísértést, aminek sok tudós esett és esik áldozatul, ti., hogy korlátlan úrnak képzelje magát.* Sajnos, bizonyos tudósok – megismerve a világ egy kis szeletét – gögös intellektualizmusba esve összetévesztik magukat Istennel, és elkezdnek megfellebbezhetetlen kijelentéseket tenni. Ezzel szemben a keresztyén tudós szabad arra, hogy az istenkedés kísértésének ellentmondjon, alázatot tanúsítson a természet Teremtője előtt, és egyedül Istennek adjon dicsőséget. Tudja ugyanis, hogy amit felfedez, az nem az ő alkotása, hanem az élő Istené, és ő abban a kiváltságban részesült, hogy a Teremtő bölcsességének, hatalmának lenyomatait kutathatja. Ugyanakkor ismeri a kísértést: „...hiúságból, vagy érkéből az

Isaac Newton:

„Az első korty a tudomány poharából
ateistává tesz.
A pohár alján pedig ott van az Isten!”

avatatlanok irányában a beavatottság túlzott magabiztosságával, mímelt lát-szattudással leplezzük tudatlanságunkat, vagy tudásunk hézagait: teljes igazságoknak tüntessük fel részletigazságainkat, vagy torz igazságunkat, megdönt-hetetlenség igényével terjesszük elő bizonytalan gyanításunkat, pusztá fel-tevéseinket”³. A hívő tudós viszont C. von Linné (a növényrendszertan atyja) szavaival szólhat: „Láttam az örök, vég-telen, mindentudó és mindenható Istentől való jelenségeket, és tisztelettel térdre estem előtte”. Hasonlóan nyilatkozott John Ray (1628-1705), neves természetbúvár is: „Egy szabad ember számára nem létezik méltóbb és gyönyörködtetőbb fog-lalatosság, mint a természet szé-peséges alkotásai fölötti töprengés, és ezen keresztül tisztelgés Isten vég-telen bölcsessége és jósága előtt”⁴.

3. A keresztyén kutató szabad a hálás örvendezésre. Aki ugyanis a természetben Isten páratlan gondolatait kutatja, annak a tevékenységéből hálás öröm fakad. Erre bátorít J. Kepler, aki a Világ harmóniája (1619) című könyvében ezt írja: „...hálát adok Neked, Teremtő Istenem, aki gyönyör-ködtem alkotásaidban, és örven-deztem kezed művében. Íme, most befejeztem munkámat, belefektetve elmém minden erejét, amellyel kegyes voltál ellátni; azok szá-mára, akik fejtegetéseimet olvasni fogják, nyilvánvalóvá lesz a Te műved dicsősége, és végtelen-ségéből annyi, amennyit elmém korlátoltsága felfoghatott.”⁵

4. A keresztyén kutató szabad lehet minden emberi befolyáso-lástól. Noha a tudomány különböző területein természetesen vannak tudomá-nyos szaktekintélyek, akiknek ered-ményeit tekintetbe kell (illik) vennie, ugyanakkor törekednie kell arra, hogy mégse legyen emberek kiszolgálója. Korábban különösen az egyházi, újab-ban pedig politikai, állami, gazdasági erők igyekeznek a rendelkezésükre álló hatalommal, anyagi lehetőségekkel megszabni a kutatások irányát s ered-ményeit. Elvárták, hogy tudósok bizonyítsák világnézeti állításait, tegyék lehetővé politikai céljaik elérését, anya-

gi érdekeik érvényesítésében pedig le-gyenek partnereik (vö. Galilei-ügy, vagy a szovjet típusú „tudományos-ság”). Sokan várják el, sőt követelik ma is a tudósoktól, hogy az ateista-materi-alista világnézetet bizonyítsák, és te-gyék tudományossá materializmusukat, cáfolva az általuk szívből gyűlölt Biblia teológiai igazságait, és mindenekelőtt erkölcsi törvényeit, lehetővé téve ezzel azt az istentelen-önistenítő életet, amit élni óhajtanak. Sajnos ez a „nyomás-

illetékességi körét, és nem akar átlépni ezeken a korlátokon. A. McGrath – hivatkozással T.H. Huxley és Stephen J. Gould hasonló megnyilatkozásaira – emlékeztet a természettudományos módszer korlátozott kompetenciájára, pl. az isten-kérdésben: „A tudományos módszer alkalmatlan az isten-kérdés perdöntő megítélésére. Akik úgy vélik, hogy a természettudomány képes bizonyítékot szolgáltatni Isten létezése mel-lett vagy ellen, azok a tudomány saját korlátain túlra próbálják meg ki-terjeszteni a módszer hatókörét, miáltal vállalják annak kockázatát, hogy helytelenül alkalmazzák, vagy a tekintélyt lerombolják... Ha Isten kérdését el akarjuk dön-teni, azzal más alapokról kiindulva kell próbálkoznunk.”⁶ Az említett korlátokon túl van még egy korlát: a bűn korlátja. Az ember – a Biblia állítása szerint – Isten képére és hasonlatosságára teremtett, de mivel szembefordult Istennel, bűnös lény. Ebben az állapotában megismerési képessége még min-dig rendkívüli, de mégis korláto-zott. Ezért nem képes arra, hogy a teremtett világ kutatása által eljus-son annak alkotójához, az élő Istenhez, s megismerje őt. Nem csoda, ha a hitetlen tudósok egy része azt mondja: mivel értelmem-mel és eszközeimmel nem jutottam el Istenig – Isten nincs. Mások megsejtenek valakit a természet csodái mögött, és – ez ugyancsak nem csoda – megpróbálják elkép-zelni azt a valakit. Bűn által korlá-tozott értelmük miatt azonban csakis egy bálványistent képesek elképzelni, amely vagy személyte-

len erő, vagy valami felsőbbrendű értelem, de semmiképpen nem a szemé-lyes Isten, Jézus Krisztus Atyja. A bűn korlátjától egyedül Jézus Krisztus kegyelme tudja megszabadítani az ember elméjét. Ő az, aki megszólítja a tudós embert – de nem csak a termé-szetben adott általános kinyilatkoztatás-ban, hanem a bibliai evangéliummal, ami az ő haláláról, feltámadásáról, ezek jelentőségéről szól. Ezáltal segíti el az embert az ő és önmaga megismerésére, az Isten által szerzett megváltás elfo-gadására, vagyis a személyes hitre.

DSIDA JENŐ TEPLOMABLAZ

Kik csak az uccán járnak-kelnek szépséget rajta nem igen lelnek, kiváncsi szemmel rá nem tapadnak: csak egy karika, szürke karika, ólomkarika, vén templomablak.	ablakára, megdőbenten áll, megkövülten áll, elbűvölten áll: - Nézz a csodára! - Színek zengése! Fények zúgása! Mártir mosolya! Szűz vallomása! Kék, ami békül, piros, mi lázad! Magasba ragad, a mennybe ragad lángtünetmény és tűzkáprázat!
Rácsa rozsdás, kerete málló, emitt moh lepi, amott pókháló, - sütheti napfény, sötét örökre, mint világtalan, bús világtalan, agg világtalan húnyt szemegödre.	Ó, titkok titka: a földön ittlent belülről nézzen mindenki mindent, szemet és szívet és harcot és békét! - Áldja meg az Úr, áldja meg az Úr a belülről látók fényességét!
De ki belép a tág, iromba, boltozatos, hűvös templomba s belülről pillant	

gyakorlás” keresztyén körök részéről is felmerülhet, csak más előjellel. Nos, ezen szabadságot megvonó próbál-kozások miatt a keresztyén kutatóknak őrizkedniük kell emberek befolyáso-lásától, emberi elvárásoktól, követe-lésektől. Viszont törekedniük kell a valóság helyes megismerésére, egyedül Istentől való lelki függőségben kell maradniuk, vágyva az ő áldására és di-csésére.

5. A keresztyén tudós szabad arra, hogy alázattal tudomásul vegye a tudomá-ny korlátait, amelyek behatárolják

Ennek során a tudós, mint bűnös ember rábízta magát Jézusra, aki megszabadít a bűnből, kárhozatból. Az a tudós, akiben így munkálkodik Jézus Krisztus Lelke, észreveszi, hogy a Bibliában látható Jézus Krisztus nem más, mint Isten egyik személye. Ráébred arra, hogy Jézust megismerve a Teremtőt ismeri meg egyre mélyebben. Vagyis, amit Istenről a természetén keresztül megsejtett, azt a Biblia megvilágítja, továbbfejleszti, mélyíti. A dolog nagyszerűsége, hogy a Jézus Krisztus szeretete által a bűn értelmet is korlátozó hatásától megszabadított tudós határtalanul szabaddá, rendkívül flexibilissé válik. Keresztyén tudósnak ugyanis csak az nevezhető, aki mindezt átélhette. A Fiú által megszabadított, Istennel közösségre jutott kutató valóságosan szabad, üdvözült ember. Kepler így tesz vallomást erről a komplex, de mindvégig Isten szeretete által irányított folyamatról: „*Te, aki a természet fényével ébresztesz bennünk vágyat a kegyelem fénye iránt, hogy azzal a dicsőség fényébe vezess bennünket...*”⁷

6. A keresztyén kutató *szabad arra, hogy ne a korlátok közt gyakorolható tudományt tekintse az örök igazság legvégső forrásának, hanem a Szentírást, ill. azon keresztül a személyes, Szentháromság Istent. Így a Szentírás megfellebbezhetetlen tekintéllyé válik számára mind tudományos, mind történeti, mind teológiai és erkölcsi igazságai tekintetében. Még mindig túl sok, nem keresztyén tudós ringatja magát abban a tévhitben, hogy a tudós, ill. tudománya – mintha bizony semmi korlátja nem lenne – a legvégső igazságok letéteményese és hirdetője. Úgy véli, alkalmas arra, hogy világnézetet adjon az embereknek, válaszolva olyan alapkérdésekre, hogy honnan és miért van a világ, miért él az ember, hová tart a mindenség, hogyan éljünk helyesen. E tévhit szerint a tudomány „bizonyíthatja” akár a teizmus (pl. keresztyénség), akár az ateizmus (istentelenség) vagy más ideológiák, filozófiák, vallások teológiai vagy etikai állításainak igazságát vagy hamisságát, világnézeti kérdésekről fellebbezhetetlenül nyilatkozhat (vö. tudományos materializmus). Az alázatos tudósok azonban belátják, hogy ez nem így van. Hiszen a tudomány folyton fej-*

lődik, bővülő ismeretekkel rendelkezik a számára hozzáférhető jelenségek tekintetében, így ezekkel kapcsolatban sem tehet végérvényesen lezárt, örök és holtbiztos kijelentéseket. Hogyan gondolhatja több tudós mégis azt, hogy az általuk hozzáférhetetlen, megismerésük határain túli valóságról végérvényes kinyilatkoztatásokat tehetnek?

A keresztyén tudós a fentiekből nem azt a következtetést vonja le, hogy mivel a tudomány nem tehet abszolút igaz kijelentéseket, így nincs végső igazság, hanem azt mondja – immár Istennek, a benne végzett megvilágosító munkája nyomán –, hogy Isten létezik, és csak neki van lehetősége arra, hogy az igazságról végérvényes kijelentéseket adjon a Biblián keresztül. Természetesen tisztában van a tudomány alkalmatlan voltával arra nézve, hogy az a Biblia igazságait (pl. Isten létét, a bűnbocsánat valóságát, a halál utáni életet) bizonyítsa, legfeljebb erősen valószínűsítheti ezeknek igaz voltát. Ugyanakkor, amikor azt tapasztalja, hogy a tudomány felfedezései összhangban állanak látszanak a bibliai kijelentésekkel, akkor ezen nem csodálkozik, mert lehetetlen, hogy hosszú ideig ellentmondjon egymásnak Isten általános (a természet) és különleges kijelentése (a Biblia), hiszen mindkettő őtől származik. Ahogy Fr. Bacon írta: „*Az Írás és a természet két nagyszerű könyve ugyanattól a szerzőtől származik, az utóbbi tanulmányozása tehát nem akadályozza meg a kíváncsi embert az előbbi lelkes tanulmányozásában.*”⁸

7. A keresztyén tudós *szabad arra, hogy érzékelje az Istentől neki is rendelt, és a Szentírásban elé adott erkölcsi alapelveket és törvényeket, amiket nem tanácsos átlépnie, amelyek közt szükséges megmaradnia önmaga és mások érdekében is. Manapság ugyanis a tudomány legnagyobb kérdése nem az, hogy mire képes, hanem az, hogy szabad-e megtennie, amire képes. Vagyis a tudomány egyre égetőbb problémája etikai jellegű. Nos, a keresztyén tudós tudja, hogy nem szabad feltétlenül mindent megtennie, amire elméletileg vagy gyakorlatilag képes lenne, mert előreláthatólag annak káros eredményei lesznek (pl. bizonyos ge-*

netikai manipulációk, mint a klónozás stb.). A keresztyén tudós ismeri Isten előtti hatalmas felelősségét, ezért megfontolja, hogy részt vehet-e bizonyos tudományos projektekben, mikor kell – szakmai körben vagy akár a legszélesebb nyilvánosság előtt is – kiállnia bizonyos tudományos tevékenységekkel szemben, vagy éppen azok mellett. Ugyanakkor tudjuk, hogy ma már (a legtöbbször) nem maga a kutató dönti el, hogy mire használják fel kutatási eredményeit: emberbaráti vagy épp emberellenes, a természet törvényeivel ellenkező célokra. Ez ma már gazdasági és politikai döntéshozókön múlik, akik sok esetben súlyos lelkiismereti terhet raknak az érintett kutatókra eredményeik felhasználásával. A tudománynak az emberiség javát, az élet védelmét, a nyomorúságok felszámolását szolgáló, a bűn rontását kiküszöbölő alkalmazásában óriási a politikai és gazdasági döntéshozók Isten előtti felelőssége, de felelősség nehezedik a keresztyén tudósokra is. Ezért lenne fontos az intézményi, vállalati, országos, esetleg világméretű döntéseknél keresztyén szempontokat is tekintetbe venni. Ez is a tudomány szabadságának része.

Összegzésképpen megállapíthatjuk, hogy a Jézus Krisztus által megszabadított kutatók képesek szabadon élni és gyakorolni a tudományt is, amire elhívta őket Isten. Hitünk szerint az a tudomány szabad, amelyet Jézus Krisztus által a bűnből megszabadított, megigazított, megszentelt szívű és életű kutatók művelnek. Kívánjuk, hogy minél több ilyen kutatója legyen hazánknak, akik pedig ilyenek, azok végezzék munkájukat az Úr dicsőségére!

Sípos Ete Zoltán / Szeged

*

Jegyzet: 1. Sebestyén Jenő: Református Etika; Iránytű Kiadó, Budapest-Gödöllő 1993 – 310. oldal; 2. Vladimir Vukanovic: Tudomány és hit; Kálvin Kiadó, Budapest 1998; 3. Török István: Etika; Amszterdam – 233. oldal; 4. A. McGrath: Dawkins Istene; Kalligram, Pozsony 2008 – 80. oldal; 5. Simonyi Károly: ...én mégis egy könyvet írtam; Természet Világa, 126. évfolyam 11. szám, 1995; 6. A. McGrath: im. 69-70. oldal; 7. Simonyi Károly, im.; 8. A. McGrath, im. – 195. oldal. Fr. Bacon: A tudás fejlődése; 1605

GYERMEKNEVELÉS – FEGYELEM ÉS ENGEDÉS

Ha Isten gyermekekkel ajándékozott meg, akkor azt a különleges missziói küldetést is adta, hogy a szeretet, gondoskodás, tanítás és nevelés nyelvén vigyük őket közelébe.

A szülők gyermekeik iránti kapcsolatában is Isten lénye kell, hogy kiábrázolódjon.

A kisgyermek apját, anyját mindenhatóan gondolja, minden bújával-bájával hozzá szalad, az átélt szeretet, védelem, gondoskodás Isten tulajdonságait körvonalazza számára. A pozitív szülőélmények a későbbiekben jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy bizalommal várja a fentről jövő segítséget – immár a Mindenhatótól.

Mit jelent az Urat hordozni a családban?

Először is azt, hogy élő kapcsolatunk van vele, és ez hatja át a lényünket. Amikor Krisztusban átéltük a bűnből való szabadulást, ráébredtünk, milyen jó Isten valamennyi parancsa és kívánatos minden gondolata. A mennyei szabadságot megkóstolva végre gyönyörködünk Isten rendjében, és elfogadjuk azt a küldetésünket, hogy ezt a szép isteni rendet érvényre juttassuk elhívásunkban, a családban is.

Isten rendjét, akaratát legtömörebben a Tízparancsolat fejezi ki. A fontossági sorrend adott, a keresztyén nevelésben is ez az alapja a rendnek és fegyelmezésnek:

1. parancsolat: Ő az Úr, mindent tőle kapunk. Benne élünk, ő alkotott éppen ilyennek, mert így volt kedves előtte. Ilyen külsővel és képességekkel akar bennünket használni, megáldani. Tőle kapjuk az ételt, a ruhát, a napot és az esőt, a természetet, az egészséget, időt, lakóhelyet, családjunkat és a feladatokat.

Mivel a másra vágás, az összehasonlítás, az önteltség vagy kishitűség, az elégedetlenség mélyen gyökerezik bennünk és gyermekeinkben is, nem baj, ha néha elvételük tőlünk valami, amit addig természetesnek gondoltunk. Éppen a hiányban ismerhető fel, hogy valójában minden Isten ajándéka az életünkben, és

csak ő tudja szabadításával, váratlan mennyei ajándékaival pótolni szükségünket. Fel kell ismernünk ezt életünkben is, és felismeréseinket jó megosztani gyermekeinkkel. Tapasztalatom szerint az ilyen személyes élmények a megalázkodásról és megajándékoztatásról maradandó nyomot

IVÁNYINÉ SINKA MAGDOLNA NYOLC KIS DIÓHÉJ

Szívem öblében, mint nyolc kis dióhéj,
Nyolc gyenge bárka, nyolc kis
gyermekem;
Indulásra várva,
Célja nincs, se álma,
Én ringatom csak, én dédelgetem.

Tudom, jön egy nap: vitorlák feszülnek,
Az öböl szük lesz, fújni kezd a szél...
Illat, hogyha illan,
Csillag fenn, ha csillan,
Mind ismeretlen szépségről beszél.

Csak tarka táj, mi csalfa képét küldi:
Virág, madárdal, zöld pálmaliget;
Vihar szörnyű vésze,
Titkos szikla réme
Nem üzen intőn soha, senkinek!

Ha útra kel majd mind a nyolc
hajócska,
Te mutass utat, Uram, jaj, ne én!
Hogy mind célba fusson,
Zátonyra ne jusson
A sors megejtő, szirtes tengerén!

Kis öblöm csendje templomoddá
szentül,
Hallgat a part, révben a gyermekek...
Tükrén fény ha csillan,
Illatár ha illan,
Ringassák benne a Te képedet!

hagytak gyermekeinkben. Ajándékainál is nagyobb öröm az, hogy Isten tulajdona vagyunk, mert megszabadított az ördög és a bűn hatalmából. Hozzá tartozhatunk, véd, szól hozzánk, terve van velünk. Isten gondoskodik arról,

hogy a gyermekek ezt maguk is megtapasztalják.

2. parancsolat: Ne legyenek idegen isteneid (figyelem, a gyermek sem)! Ne próbáld bármilyen módon kikényszeríteni Istened segítségét; ne gondold, hogy ő manipulálható. A varázslás bármilyen formája utálatos Isten előtt. Nem ábrázoljuk ki őt, nem próbálunk testi képet alkotni róla, az csak ördögi megtevesztés volna. Isten Lélek, és azt akarja, hogy léleekben és igazságban imádjuk őt. Egyetlen kiábrázolója a Földre jött Jézus Krisztus volt.

Ezért ragaszkodunk a gyermek kicsi korától fogva csak az Úr Jézushoz, aki minden félelemből, rabságból ki tud szabadítani. Ezért tartjuk távol gyermekeinket bármi áron a sötét filmekről, olvasmányoktól, szokásoktól, babonáktól, hitetlen társaságoktól, az egyre démonizáló világtól. Kicsi koruktól tanítjuk őket az Urat keresni, és az ördögnek helyet nem adni.

Ez hosszú távú feladat. Nem elég két-három évig otthon maradni a gyermekkel, aztán mehet bölcsődébe, óvodába (még ha keresztyén óvoda is az), hanem nálunk, a mi otthonunkban, a mi családjunk védelmében és nevelésében kell magába szívnia az Úr jelenlétét, szeretetét, tanítását, intését.

Sokszor bele sem gondolunk, micsoda áldás, ha több testvér nőhet fel egy családban. Több ugyan a munka, de tovább maradhat az édesanya otthon, és az első egy-két gyermek fegyelmezett, gondos nevelése folytán a nagyok már sok mindent továbbadnak a kisebbeknek.

A mai elvadult korban, amikor a tv, számítógép, filmek bővölik, rontják a gyerekeket pici koruktól fogva, már az is jó alapozás, ha gyermekeink kimaradnak ebből (legalább életük első 5-6 évében), és megtanulnak az auditív ingerekre hallgatni, és a család meghitt melegében növekedni.

Hadd térjek ki itt a mese szerepére: óriási jelentősége van a mesélésnek – a sok jó mesének, történetnek! Ezek hatására – a szavakat hallgatva (esetleg mel-

(folytatás a Melléklet után)

(folytatás a Melléklet előttről)

lé szép, ízléses képeket, illusztrációkat nézegetve) – a gyermek fantáziája erősen és egészségesen fejlődik. Elég csak hallania az információt, és gazdag kép jelenik meg benne. Nem szokik hozzá a mozgó látványhoz, az üres, tartalmatlan happeningekhez, amik passzivitásra, befolyásolhatóságra nevelnek. Az a gyermek, akinek a szülei sok mesét olvastak, jobban fog az iskolában is figyelni, és maga is nagyobb eséllyel válik olvasni szerető emberré, ami ritka kincs manapság! Ezzel együtt Isten szavára is képes lesz figyelni. Olyan mesét válasszunk, amelyik igaz értéket közvetít, okkult elemektől mentes, nyelvileg is igényes. Ahogy nőnek a gyermekek, egyre több finom, lélektani szálát tartalmaz, hogy segítsen az emberi szív rejtelmét megérteni. A reális, természetből vett meséken, ismeretterjesztő történeteken kívül szükség van erkölcsi, értékes „lélektani” olvasmányokra is. Érdemes még 10-12 éves korú gyerekeknek is felolvasni néha – akár pl. Mikszáth, Móra, Jókai izgalmas műveiből, akik még egy isteni rendtől és igazságszolgáltatástól áthatott világot ábrázolnak. Természetesen nagy szükség van értékes, hitbéli olvasmányokra is. Én, a primitív „tanulságos történeteket” kerültem, véleményem szerint a nem jól megírt sztorik rombolják gyermekeink ízlését, és lelkiileg is károsak. A gyerekek megérzik, hogy manipulálnak akarják őket.

3. *parancsolat*: A szavaknak ereje van. Az Istent szerető, őt dicséző bizonyágtétel megragad a gyermekekben. Iszonyodjunk az istenkáromlástól, és tanuljanak meg ők is iszonyodni minden Istent bántó, szavát kétségbe vonó, gyalázó gondolattól! Csak építő, szükséges és jó dolgokról beszéljünk! Ennek a légköre mélyen beivódik a gyermek lelkébe, és meg fogja menteni később a rossz társaságtól.

A napi igeolvasáshoz, áhítathoz úgy ragaszkodjunk, mint a napi kenyérhez! Ha az áhítat nem merev napirendi pont, hanem szívbeli, őszinte beszélgetés Istennel, és változatos alkalmazás társul hozzá, a gyerekek alig várják majd. A mi gyermekeink az egész napi nyüzsgés után, este elcsendesedve, nyitottabbak voltak Isten igéje befogadására, és dol-

gaik mérlegelésére. Hosszú éveket sikerült az egy szobában lakó három, később négy különböző korú (3-5-7-9 éves) gyereknek úgy áhítatot tartani, hogy mindegyik értse, érdeklődéssel kövesse (legalábbis) a lényegét. Imádság után sokszor a legkisebb elaludt, de a többiekkel folytathattuk a beszélgetést. Ezeknek az áhítatoknak a hatását máig is érezzük.

FÜLE LAJOS PEDAGÓGUS

Én nem tudom, milyen erő kell hozzá, de több kell az enyémnél.

Olykor el-eltünődöm én is, mit is jelent húsz-harminc szempár fénylő tükörtermében élni, hol éle van minden igének, árnyéka van minden hibának, hol húsz-harminc sötétkamrában hívják elő folyton a percek éles, kemény, hiteles képét.

Könnyű nekünk beszélni ezt-azt, nagy szavakkal egymást dobálni, de ő, kinek minden szavával megannyi kis magnetofon zeng tele otthon, utcát, jövőt, ő felelősség nehéz vasával verteze jár, s – bár tán nem érzi – hétköznapi nagy hőse köztünk szebb holnapok jobb emberéért titkon vívott nehéz csatáknak ismeretlen, hős katonája!

Mikor fogunk szobrot emelni, s fogunk-e hát neked, magunkban, „lélek szobrása”:
Pedagógus?!

4. *parancsolat*: Szenteld meg az Úr napját! A fáradtságos hétköznapi után felszabadító idő a vasárnap, amikor örömmel mehetünk a gyülekezetbe, testvéreink közé, ahol jó az Úr szavát hallgatni, erről magunk között is őszintén tovább beszélgetni. Ezen a napon finomabb étel kerül az asztalra, több időnk jut egymásra is, és van alkalom játékra, boldog kikapcsolódásra. A gyermek megtanulja, hogy Isten az ünnep ura.

Ilyenkor külön alkalom van Isten igéjével foglalkozni, kívülről is tanulgatni.

Ne felejtjük: Isten, az 5Móz 6,4-9-ben kiemelten parancsolja a szülőknek,

hogy gyakorolják fiaikat az Úr parancsaiban (szó szerint: sulykolva, tehát állhatatosan tanítsák) otthon vagy úton, reggel és este. Tartsák az Úr beszédét minden dolgukban szem előtt, írják fel „a ház ajtófélfáira és kapuira” (családtagoknak és a betérő idegeneknek egyaránt legyen világos, hogy ők az Urat szolgálják)!

5. *parancsolat*: Az emberi kapcsolatokat érintő parancsolatok sora a szülők iránti tisztelet parancsával kezdődik. A szülőknek való engedelmisség alapozza meg az isteni rendet a családban.

A helyes napirend, a rendszeres, személyre szabott feladatok következtében kialakul a gyermekben a kötelességtudat, és a szülőknek való engedelmisség által megtanulja az alárendeltséget elfogadni. Nélkülözhetetlen tudás lesz ez a munkahelyi, világi hierarchiába való beilleszkedéshez. Sőt, ezen keresztül tanul meg a gyermek Istennek is engedelmeskedni, ami felnőtt életére nézve igen fontos.

Az engedelmisségre szoktatást kicsi korban kell elkezdni. Ez csak akkor sikeres, ha a szülők egységben, következetesen és bölcs szeretettel alkalmazkodik, szükség esetén (hosszas és tudatos ellenszegüléskor) az Ige által ajánlott vesszőt is használva. Eleinte fáradtságos idegmunka a hisztinek, akarnokságnak ellenállva, az Úr parancsa szerint rendre, békességre, együttműködésre, értelmes játszásra nevelni őket. Hat-nyolc év szoktatás után – éppen a serdülőkorra – kialakul egy alapvető gátlás a komolyabb bűnök elkövetésére nézve (értjük jól!), és ez jelentős visszatartó erő lesz a világ erős vonzásával szemben.

Nagy nyereség mind a tanulmányaira, mind a felnőttkori kötelességekre nézve, ha a gyerek megtanulja hangulatait félretenni, és önmagát megtagadva végezni feladatát. Ez elősegíti boldogulását.

Persze józanul kell látni, hogy vannak alkatilag tevékenyebb, szófogadóbb gyerekek, és vannak nyughatatlanabbak, akik nehezen találják a helyüket, nem kötik le őket a konstrukciós játékok, semmiben sem tudnak elmélyedni, hanem inkább társas lények, akik mások társaságát, ötleteit keresik. Ebből fakadóan később befolyásolhatóbbak is lesznek. Az ilyen gyermekek esetében különösen fontos törekedni a jó társaságra.

6., 7., 8. *parancsolat*: Ne ölj, ne paráználkodj, ne loj! Ez a tiltás a gyermek zsigereiben kell, hogy éljen. Ezt kell látnia szüleinél, és fontos beszélgetni is – a gyermek korának megfelelő szinten – e súlyos bűnök sokféle megjelenési formájáról. Magunkban sem tűrhetjük meg ezeket. Leghatásosabban saját átélte példáinkkal nevelhetünk, amikor belátjuk bűneinket, megalázkodunk Isten előtt, átadjuk neki ügyünket, és tapasztaljuk szabadtűrését.

Emlékszem, egyszer egyik kisgyermekünk délutáni elalvása előtt nagyon szorongatott valamit a markában. Kiderült, hogy egy ovis társától elvett értékes holmi volt. Alkalom volt ez arra, hogy elmondjam: a lopott holmit egy percig sem élvezhetjük, az nem a miénk, égetnie kell a kezünket.

9. *parancsolat*: Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot! Viták, veszekedések esetén se tűrjük a hazugságot, a másik befeketítését, rágalmozását! Az árnyalt, igaz ítéletre szükség van. Nem árt Salamonhoz hasonlóan tudnunk, hogy nagyon rászorulunk Isten bölcsességére, ezért biztat az ige: „Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja, és megadatik neki. De kérje hittel, semmit sem kételkedvén” (Jk 1,5-6). Figyeljük, hogyan bánik velünk az Isten! Ő tud igazán az ember lelkére hatni, titkokat megjelenteni. Tanuljunk tőle pedagógiát! Bizonyos helyzetekben elég az Úrra hagyni az ügyet, és bizalommal kérni, hogy tisztázza a dolgokat.

10. *parancsolat*: Ne kívánd a másét! Az irigység mélyen bennünk gyökerezik. Hosszú évekbe telhet, amíg ráébredünk, milyen nagy szeretettel és bölcsességgel mérlegelte Isten, kinek milyen tehetséget, javakat, adottságokat (céljai szerinti terelő korlátokkal együtt!), milyen elhivatást adott. Az ő szemében mindenki egyformán kedves. Ez akkor lesz hiteles valóság gyermekeink számára, ha rajtunk is azt látják, hogy bizalommal elfogadjuk sorsunkat, hivatásunkat, illetve, ha minden embert őszintén megbecsülünk, tisztelünk.

Így képezik Isten parancsai a rend és fegyelmezés alapját.

ENGEDÉS

Különbséget kell tenni Isten egyértelmű parancsai és útjai, módszerei sokfélesége között. Sokszor csak szűklátókörűen, a magunk szemszögéből látjuk a másikat, és nem tudunk mit kezdeni különbségével. Lehet, hogy a gyakorlatias, műszaki beállítottságú szülő értetlenül áll művész hajlamú gyermeke spontaneitásával, rapszodikusságával szemben. A komoly, erkölcsi magasságokban szárnyaló szülő bosszantja flegma, másokon viccelődő, link fia. A kötelességtudó, szorgos szülő aggodalommal, haraggal tölti el gyermeke lassúsága, lustasága, egyoldalú hobbjai, stb. De Istennek célja van éppen ezzel a különleges lényvel, akit családjunkba helyezett.

Ha a szülő nem érti meg gyermeke lelki működését, indítékait, félelmeit, reakcióit, vagy nincs bizalma iránta (és az Úr iránt), azzal kétségbe ejtheti gyermekét, mivel kétségbe vonja értékes mivoltát. Erre is vonatkozik az ige: „Ti atyák, ne ingereljétek gyermekeiteket!...” (Ef 6,4).

Várjuk, kérjük bizalommal, hogy Isten, maga bontsa ki, amit a gyermekben elrejtett! Amennyire rajtunk áll, próbáljuk őt minél többféle értékes elfoglaltsággal megismertetni, hadd derüljenek ki hajlamai, képességei! Ha (talán anyagi korlátaink miatt) bezártabb életet élünk, akkor is tehetünk sok mindent, amelynek segítségével a gyermek fizikálisan is ügyesedik, és szeretetet, törődést, „kommunikációt” tanulva közelebb jut a felismeréshez, hogy mihez is van talentuma.

Ugyanakkor legyünk méltányosak, ne kívánjunk gyermekünkötől többet, mint ami reális! A kisebb erőfeszítést is értékeljük! A rendelt időben Isten nyit majd egy neki való utat, amelyen elindulhat. Vannak gyerekek, akiknek bonyolultabb a pályaválasztása, az életútja, de az Úr tudja, mi a célja ezzel.

Az természetes, hogy a serdülők többsége nehezen osztja meg kétségeit, belső válságát a szüleiével. Ne felejtsük, láthatatlanul folyik az Úr munkája bennük! A sokéves nevelés során érzékenyebbé vált a lelkiismeretük, a felszín alatt bántják őket a bűneik, vergődnek az üres élet terhe alatt.

Fontos azonban meglátni, miben kell – gyermekeink lázadása idején is – ra-

gaszkodnunk Isten parancsaihoz. A fegyelmezés és engedés finom összhangjára csak Isten taníthat meg.

Az engedés nem azt jelenti, hogy feladjuk az Úr törvényeit, és egyetértünk a bűnnel vagy a vétkező gyerekekkel, hanem azt, hogy szükség esetén lazítunk a gyepőlön abban a tudatban, hogy Isten maga fogja az események irányítását átvenni, és a kellő időben, kellő módon elmondja neki, és megteszi vele azt, amihez mi már kevesek vagyunk.

Eljöhet az idő, amikor már nincs ráhatásunk gyermekeink becsületeségére, kötelességtudatára, már nem rángathatjuk el bálványai mellől, legyen az hobbi, barát vagy veszélyes társaság. De ott állhatunk szeretettel, figyelemmel a háttérben, készen arra, hogy segítsünk, elmondjuk véleményünket, ha kérdezi. Lopásnak, csalásnak, hazugságnak, paráznaságnak, sőt praktiaknak nem adunk helyet az otthonunkban, ebben nem engedünk, de ha gyermekeink barátai beteszik lábukat a házunkba, érezniük kell, hogy figyelünk rájuk, komolyan vesszük őket, nem tekintjük őket ellenségnek, hanem javukat kívánjuk, reménnyel vagyunk irántuk.

A serdülőkor (15-18 év között) sok váratlan fordulatot, meghökkentő eseményt, fájdalmas csalódást, könnyeket is tartogathat a szülők számára. A bajokat látva helye van a bűnbánatnak. Óhatatlanul látnunk kell, mennyi mindenben hibáztunk, mulasztottunk, lusták, könnyelműek vagy éppen merevek voltunk, elvárásainkkal csak ingereltük gyermekeinket. De az Úr, aki megsebez, be is kötöz, fel is épít, és a rosszból váratlanul jót tud kihozni.

Serdülőink barátai kulcsfigurák nemcsak gyermekeink szemében, hanem Isten tervében is. Mi azt tapasztaltuk, hogy ha komolyan vesszük gyermekeink barátait, beszéltünk nekik felfogásunkról, hitünkéről, ők is jobb véleményekkel lettek rólunk, és gyermekünk is megnyugodott, sőt, idővel elgondolkodott, mennyivel normálisabb itt nálunk minden, mint a haverok családjában. Nem egyszer nyújtott Isten a problémás barátnak mentő kötelet épp az által, amit nálunk hallott, látott, s közben gyermekeink is részesei lettek a lélekmentésnek.

Bizonyos, szélsőséges esetekben viszont határozott ellenállásra lehet szükség a veszélyben forgó gyermek vagy a többi testvér védelme érdekében. Az erőnket meghaladó nehézségekben kérjük testvérek, és akár Istentől készített, bölcs szakemberek tanácsát!

Csodálatos látni, mi lehet egy önző,

ellenszegülő, makacsul lázadó gyermekből, amikor az Úr kijelenti magát neki, amikor bűnbánatra jut, bocsánatot kap, és új élete lesz! Ahol ez elkezdődik – csak egy gyermeknél is a családban –, ott a többiek sem tudnak sokáig ellenállni.

Vallom, hogy minden áldozatot megér igazi hívő közegbe juttatni gyermekein-

ket (élő gyülekezetbe, egyértelmű csendes hétre, megtért ismerősök, barátok közé). Ezért is jó tartani a kapcsolatot hívó testvérekkel, segíteni, támogatni egymást, hogy a közösség jó ízét idejekorán megismerjék gyermekeink is.

*Szabó Lászlóné Ildikó /
Pilisborosjenő*

SZABADSÁG ÉS SZABADOSSÁG A GYÜLEKEZETI ÉLETBEN

Isten népe a kezdetektől hajlamos a törvényeskedésre. A szövetségben felkínált szent közösségből (2Móz 19,5) Jézus korára már „Tedd!, Ne tedd!” szabálygyűjtemény lett (Mt 23,23). Krisztus, életével fizetett azért, hogy ez a közösség helyreálljon, és Mennyei Atyánknak szólíthassuk a menny és föld Teremtőjét. Mégis az egyház egész történetét végigkíséri a szabályokba merevedés, a „szabad – nem szabad, illik – nem illik” újra fogalmazása.

Kerülni szeretném annak tételes meghatározását, hogy mit szabad és mit nem a gyülekezetben, meddig tart a szabadság, és hol kezdődik a szabadosság, (mi az illendő ruha és hajviselet, szabad-e táncolni, és milyen zenét hallgathat, milyen filmet nézhet, használhat-e számítógépet vagy mobiltelefont a hívő ember stb.). Ehelyett inkább egy, az egész Szentírásán végighúzó példát mutatok be, ami jól érzékelteti a Szentháromság Isten és az ember viszonyát, és segítségével megkereshetjük helyünket Isten népe között: akár egy bibliaórai közösségben, a gyülekezetünkben, de az egyetemes egyházban is. Ugyanakkor segít abban is, hogyan viszonyuljunk felebarátunkhoz, akár már Isten népéhez tartozik, akár még nem. Szeretném ezt a képet kifejteni, bemutatni szereplőit, és reményeim szerint eljuttatni minden olvasót oda, hogy kívánjon örökbefogadott gyermekként, szabadon, az Atyának és a közösségnek szolgálva, örökre az Atya házában maradni.

CSALÁDI GAZDASÁG

Egészen az elmúlt század közepéig – de vidéken még sokhelyütt ma is – nagy-

családok éltek együtt: több generáció egy fedél alatt, de legalábbis egy telken, szoros élet-, vagyon- és munkaközösségben. Így volt ez már a bibliai időkben, sőt az ósatyák korában is. Ebben az életformában a családi gazdaság adott megélhetést és munkát annak apraja-nagyja számára. Még a jövevény is meghúzhatta magát, jutott egy falat neki is, és ha egy nincstelen szomszéd kénytelen volt elszegődni napszámossal, az is megkereshette mindennapi betevőjét a gazdaságban.

Városon sem volt más a helyzet. Apáról fiúra szállt a mesterség, s öröklődött a műhely is, és akadt ott elfoglaltság a család minden tagja számára, sőt alkalmazzottakat is felfogadtak.

Ilyen az Isten háza népe is, benne a sok családtag, kicsik, nagyok, öregek, de az ajtó nincs zárva, kaphat segítséget, életadó ígét, sőt feladatot, aki kereső szívvel betér.

KI TARTOZIK A CSALÁDI GAZDASÁGHOZ?

Az ószövetségi idők említett életformájáról és szereplőiről olvashatunk felsorolást a szombatévvvel kapcsolatos rendelkezések leírásánál: „De amit a föld a nyugalma idején terem, táplálékul lesz neked, szolgálóknak és szolgálóknak, a nálad tartózkodó napszámossal és idegennek, meg jószágoknak és a földeden élő (vad)állatoknak” (3Móz 25,6-7).

Kik tartoznak tehát egy ilyen családi gazdasághoz?

- A „neked” jelentette a család tagjait: a szülőket és gyerekeket.
- A „szolga és szolgáló” a férfi és női rabszolgákra utal.
- A „napszámossal” az, aki csak munkavállaló a háznál, de független ember, van saját vagyona, otthona is.

- Az „idegen” (jövevény) pedig az, aki átmenetileg tartózkodik a ház körül.
- Érdekes megjegyezni, hogy nem csak a „jószág”, vagyis a háziállatok kerültek ebbe a felsorolásba, de Isten eredeti tervében benne vannak a mezei vadak is. Mondhatnánk, hogy nem csak a jövevény ember, de a jövevény állat is a családi gazdaság gondoskodása alatt áll.

ISTEN EGY-EGY HÁZNÉPE

A világi értelemben vett családi gazdaságba tartozó személyek helyzetéből kiindulva helyettesítsük be egy-egy gyülekezeti közösség szereplőit, és keressük meg ebben a magunk és felebarátaink helyzetét annak alapján, hogy mire van szabadságunk és hogyan élünk azzal!

A CSALÁDTAGOK

Az Atyáról és az egyszülött Fiúról nem kell bővebben szólnunk, övék minden, ők határozzák meg a ház rendjét, számukra teljes és korlátlan a szabadság.

Számos családtag azonban úgy került a házhoz, hogy az Atya egyoldalú döntéssel, Fiúra való tekintettel örökbe fogadta őket. A döntés végleges, ezért biztonságban vannak. Szabadságuk van arra, hogy bármikor beszélhetnek az Atyával és a Fiúval. Szabad az Atya asztalánál enniük. A ház rendje azonban maradéktalanul vonatkozik rájuk, nem jelent felmentést (okot a szabadosságra) az, hogy ők fiak és örökösök. Ezzel együtt szabadok. Nem külső kényszer hatására, hanem belső meggyőződésből igazodnak a ház rendjéhez, keresik az Atya és a Fiú tetszését, végzik a ház körüli munkákat, mert szeretet-kapcsolat

köti össze őket a ház Gazdájával és többi lakójával.

KIK AZ ÖRÖKBEOFOGADOTT FIAK ISTEN GAZDASÁGÁBAN?

A közösség kegyelmet nyert, élő hitű tagjai, akik saját lelki otthonuknak tekintik azt a közösséget, ahova Isten helyezte őket. Felsorolt jellemzőiket legjobban az utolsó szempont foglalja össze, a szeretetkapcsolat: szeretik az Atyát, ezért engedelmeskednek akaratainak. Hálásak a Fiúnak, ezért ragaszkodnak hozzá. Bízhatnak a Szentlélekben, ezért hallgatnak tanácsaira. Szeretik a ház többi lakóját, ezért keresik azt, hogy mi szolgálja a javukat. Meglátják a feladatot, és készséggel elvégzik, hiszen a saját otthonuk rendjén és boldogságán fáradoznak. Egy ilyen közösségben mindenkinek egy Ura, de számtalan szolgálója van. Az ilyen közösség vonzó és megtartó.

Sajnos, ahogy a világi családokban, Isten családjában is található elkényeztetett gyermekek, akik csak jogaikról akarnak hallani, kötelességeikről nem. Ha a gyülekezet tagjai közt sok az ilyen önző, csak magával foglalkozó keresztyén, akkor ott sok az úr, de nincs szolgáló. Mindenki parancsol, elvár, de senki nem szolgál. Az ilyen közösség légköre fojtogat, elriaszt.

„Mert ti, testvéreim, szabadságra vagytok elhívva; csak a szabadság ne hogy ürtügy legyen a testnek, hanem szeretetben szolgáltatok egymásnak” (Gal 5,13).

Sok szekta, kisebb, zárt keresztyén közösség szívesen bezárja már itt a családi gazdaság kapuját: bent a fiak – a hívők –, kint a világ. Az Atya Isten azonban nem így alakította a háza népét a bűneset után. Nézzük hát, kik tartoznak még a háznéphez!

A JÖVEVÉNY, IDEGEN

Jövevény az, akinek kapcsolata csupán átmeneti az Atya házával, aki más nép közül menekül, vagy aki átutazóban keres menedéket. A jövevény nem áll jogviszonyban a ház urával.

KI A JÖVEVÉNY?

Mindig vannak olyan „átutazóban lévő” emberek, akiknek nem végleges úti céljuk a gyülekezet. Menekülnek az élet viharai elől – mint Jézus szülei vagy

Ábrahám Egyiptomba –, de csak addig kívánnak meghúzódni a védelmet adó és gondoskodó környezetben, amíg a külső körülmények nem rendeződnek. Van, aki egészségének, munkahelyének, családjának elvesztését követően kerül Isten háznépe közé. Másokat a kíváncsiság, vagy egy-egy ismerős

JÁNÓSZKY MÁRTA: ÉN
(a vers az annafürdői táborban íródott,
a szerző 14 éves)

Én rossz úton vagyok,
Csodálkozom, hogy sokszor botladozok.
Hallom, van kiút,
Látom, most már feledhetek
minden bűt.
Akarom, hogy ezt megtehessem,
A mennybe én is veletek mehessenek.
Úgy teszek, mint ki boldogan él, de
Úgy érzem, belül felkavar
egy gyöngye szél.
Megérintem fájó sebeimet,
Aggódok, mégis ki gyógyíthat meg?
Sírok, mert sokszor fáj a múlt,
De vár rám is a keskeny út.
Megértem, hogy sok minden
téged is bánt,
Mondhatnám, mindez nekem is fáj.
Álmodozom, milyen jó lenne már,
Próbálok segíteni, hogy te is felállj.
Remélem, beválik-e próba,
Ő szüntelen veled lesz újra meg újra,
Nem hagy majd téged sem
lehullni a porba.

hívogatása csalogat be a közösségbe, és csak azért jönnek, hogy megnézzék azt, nem pedig azért, hogy örökre ott maradjanak. A jövevények közé tartoznak a keresők is, akik sok közösségben megfordultak már, de eddig mindegyikben csalódtak.

A jövevény örül, ha befogadják. Elfogadja, amit adnak, esetleg be is kapcsolódik a közösség tevékenységébe – amíg ott van –, de az Atyához és a ház többi tagjához semmi nem köti. Szükségből igazodik a ház rendjéhez, és nem szíve szerint, hiszen vágyai, céljai a házon kívülre irányulnak. Engedelmesége nem belső meggyőződésből, hanem a külső elvárásokból táplálkozik. Saját életvitelét

szeretné folytatni. Nem az érdekli, hogy mi az Atya akarata, hanem az, hogy ő maga mit szeretne. Ezért, ha a ház rendje korlátozza, mihelyt teheti, továbbmegy. Mindig kiszolgáltatott, s csak arra van szabadsága, hogy egyik kényszerű alkalmazkodásból a másikba essen.

A fiak feladata az, hogy szeretetükkel körülvegyék, és örök maradásra, céljaik megváltoztatására bátorítsák a jövevényeket.

Szoktak vendégek is jönni a gyülekezetbe. Ők nem jövevények, hanem testvérek, hiszen az Atyának egy másik háznépéhez tartoznak. Látogatóba jönnek, együtt örvendezünk, egy asztalnál étkezünk, aztán hazamennek, és folytatják otthoni szolgálatukat. Őket szeretetben el kell engedni, hogy szolgáljanak ott, ahol az Atya terve szerint helyük van. A vendégeket ne akarjuk örök maradásra bírni saját házunknál!

A BÉRES (NAPSZÁMOS)

A béres saját életét éli, de súlyos hiányai vannak, ezért elszegődik béresnek. Elvégez szolgálatokat, de ezért fizetséget vár. Ha nem találja kifizetődőnek a helyet, más gazdát keres. A béres a maga hasznát, kényelmét, biztonságát keresi. Céljai, vágyai saját életének, vagyonának a biztosítására irányulnak, ezért csak félelemből és érdekből engedelmeskedik urának. Szüksége van az atyai ház által nyújtott biztonságra, ezért ha kárt tett, fél a büntetéstől, és fél, hogy elveszíti a munkahelyét, ha nem elég munkabíró. A béres kiszolgáltatott, saját önzésének a rabja, tehát nem szabad.

KI BÉRES ISTEN NÉPE KÖZÖTT?

Ugye ismerünk olyanokat (s talán magunkban is felfedezzük ezt a hajlamot), akik az élet egy-egy veszteségét Isten iránti sértődöttséggel nyugtázzák: jó keresztyén vagyok, szolgállok, imádkozom, adakozok, ígét is olvasok naponta – nem ezt érdemlem. Az a babonás vallásosság sem ritka, amely egy-egy nehéznek ígérkező esemény (vizsga, állásinterjú, igeszolgálat, stb.) előtt fokozott gondot fordít arra, hogy „Istennek kedvében járjon” (s bő tárháza van az érdemszerző jócselekedeteknek), nehogy elmaradjon a várt

áldás. De az a félelemből táplálkozó lelkiület sem ismeretlen Isten népe között, ami minden sikertelenséget, veszteséget Isten büntetéseként – mondhatnánk, fizetésmegvonásként – nyugtáz: miért büntet engem az Isten? Aki így gondolkodik, hamar talál okot az elmarasztalódásra. Retteg, hogy kikerül az Atya házából, ha vétkezik, és akkor elveszíti biztonságot jelentő munkahelyét. A béres sem szabad, bár éppen azért szegődik el, mert a szolgálaton kívüli életében szabad szeretne lenni.

Talán a béres lelkiületű egyháztagnak legnehezebb feladnia saját vélt szabadságát, és mindenestül elengedni őrzött kincseit.

A (RAB)SZOLGA

A rabszolga eladósodott, de valaki kifizette helyette adósságait, így mindenestül a gazdája tulajdona lett. A gazda rendelkezik vele, de egyúttal gondoskodik is róla. Nem küldi el akkor sem, ha munkaképtelenné válik. A rabszolga megteszi, amit mondanak neki. Kiszolgáltatót, és mégsem véli úgy, mint a jövevény vagy a béres, hogy ő szabad.

A rabszolga-keresztyén talán a leg-problematikusabb, hiszen nála szembe-sülünk együtt a megváltás, a szabadság, illetve az engedelmség kérdésével. Az Atya „családi gazdaságán” kívüli világban a sátán a rabszolgatartó úr – ott a „kell” és „nem szabad” törvénye uralkodik. Mindenki ebből a rabszolgaságból kerül az Atya házához, és hozza magával a „kell” és „nem szabad” félelmeit.

Mint láttuk, vannak, akiknek céljaik és tulajdonuk kívül marad, s csak időlegesnek tervezik a kapcsolatukat az Atyával. Ők még nem is tudják, hogy a sátán rabjai. A megváltottakért viszont már Jézus Krisztus fizetett, nem a sátánnak, hanem az Atyának. Életével fizetett helyettük, hogy az Atya befogadja őket. A sátánt legyőzte, s az övét kiragadta a hatalmából. Ezáltal ők Jézus Krisztus tulajdonai lesznek a megváltás jogán, és Jézus felajánlja őket az Atyának.

A változás csupán annyi lenne, hogy így egy rossz rabszolgatartótól egy jóhoz kerül a megváltott ember?

Távrolról sem! Krisztus szabadságra szabadított meg minket (Gal 5,1). A megváltott ember státusza: nem rabszolga többé, hanem szabad. A bűn rabszolgájának nincs szabadsága arra, hogy Isten elé járuljon, hogy őt megszólítsa, és arra sincs szabadsága, hogy az Atya házában a rendjéhez igazodjon, a megváltott embernek viszont van!

PECZNYÍK PÁL CSAK JÉZUSSAL!

Sok turista olyan szándékkal kel útra, hogy egyedül megy fel egy magas hegycsúcsra. Ám, ha nincs mellette egy turista barát, lecsúszhat a mélybe, s holtra zúzza magát!

Lelki vonalon is hasonló a helyzet. Egyedül elérni nem lehet a mennyet! Csak Ő – ki mennyből jött – ismeri az utat. Hívjuk segítségül Jézust, a hű Urat! Meredek az ösvény, van szikla, szakadék, egyedül a mennybe nem jutott senki még. Egyedül nem lehet, visszacsúszunk újra, Jézussal juthatunk a mennyei csúcsra. Örvendj Isten népe, új hazád rég vár fenn, benne: a Szent város, égi Jeruzsálem!

Az atyai házhoz került ember azonban hozza még magával rossz beidegződéseit: a félelmet, a kiszolgáltatótság érzését és a saját-tulajdon iránti vágyat: a rabszolgai, béresi lelkiületet, illetve a független élet iránti vágyat: a jövevény lelkiületét. Csak az Atya végtelen szeretete az, ami meg tud győzni megváltozott státuszunk felől.

Miért nevezi akkor Péter vagy Pál magát Jézus Krisztus rabszolgájának? Alázatból, tiszteletből, ragaszkodásból, hűségük kifejezésül, teljes bizalommal

az iránt, aki isteni hatalmával kijelentette, hogy „ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek” (Jn 8,36).

A SZÍVBŐL SZOLGÁLÓ ÉLET FELÉ

Bárhogy is kerültünk az Atya házához, ez a fordulat csak Isten mentő szeretetének köszönhető. Vonzott, kaput nyitott, magához engedett. A jövevények és béresek még kívül keresik jövőjüket, de a megváltottak jövője már egybekapcsolódik az atyai házzal. Egyeseket – fiúi lelkiülettel – szeretetkapcsolat köt az Atyához és a ház többi lakójához, ezért azt keresik, hogy mivel járulhatnak hozzá a ház boldogságához. Másokban még a rabszolgai lelkiület él: a lekötelezettség, a hála és a félelem – a „kell” és „nem szabad” – kapcsolja őket Istenhez. Ez utóbbi csoportot maga elé állítja az Atya, mint az öszövétségi gazda a rabszolgáját a szombatév alkalmával, és azt mondja: szabad vagy, elmehetsz! (A béres és jövevény eddig is ezt a fajta szabadságot gondolta magáról, de a rabszolga nem). Ha erre a felszabadító szóra nem a kiszolgáltatótság és félelem hangján, hanem a szeretet és ragaszkodás hangján válaszolunk, akkor nem az árat veszi elő az Atya, mint az öszövétségi gazda, hogy örök rabszolgaságra pecsételjen el, hanem karjait tárja ki, mint a tékozló fiú apja, és azt mondja: nem vagy többé szolga, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten akaratából örökös is!

Van az Atyának szava a jövevényekhez és béresekhez is?

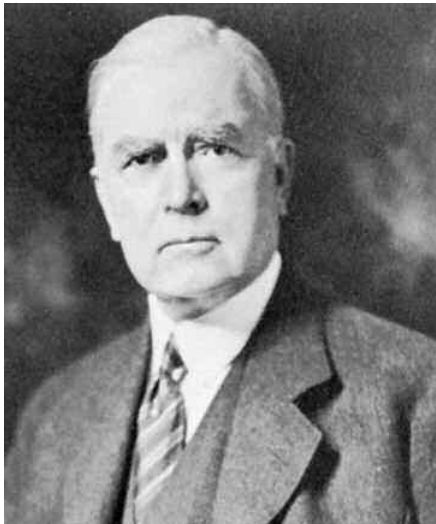
Nekik azt mondja: nem véletlenül kerültetek kapcsolatba a családi gazdasággal. Ne kívül keressétek életetek megoldását! A Fiú áldozatáért számotokra is kész a fiúság és az örökség.

Összefoglalva: a krisztusi szabadság alapja a Szentháromság Isten és az ő háza népe iránti szolgáló szeretet, amíg a szabadság mindig az önző, saját vágyai kielégítését célzó életszemléletben gyökerezik.

„Mert ti, testvéreim, szabadságra vagytok elhívva; csak a szabadság nehogy ürtügy legyen a testnek, hanem szeretetben szolgáljatok egymásnak” (Gal 5,13).

dr. Viczián Miklós / Budapest

A VILÁGMISSZIÓ ÚTTÖRŐJE: JOHN R. MOTT

Külföldi misszionáriusok, igehirdetők közül kevesen gyakoroltak olyan spirituális hatást a magyar egyházi és lelki életre, különösen a misszióteológiára, mint az amerikai metodista John R. Mott, a „diákmisszió atyja”. Többször járt Magyarországon, és jelentős szerepe volt a magyarországi missziói munka iránti felelősség felélesztésében.

John R. Mott 1865. május 25-én született a New York állambeli Livingston Manor-ban. Családjával még ebben az esztendőben az Iowa állambeli Postville-ba költözött, ahol az apja fűrészáru-kereskedő lett, majd néhány év múlva a város polgármesterévé választották. Mott tizenhat éves korában a metodista Upper Iowa University diákja lett, ahol történelmet és irodalmat tanult. Négy év múlva már a Cornell University-n folytatta tanulmányait, és itt szerzett 1888-ban diplomát.

Egy időben azt tervezte, hogy tanulmányait megszakítva ő viszi tovább édesapja fűrészáru vállalkozását, ám egy J. K. Studd által tartott előadás az egész életét megváltoztatta. 1886 nyarán már ő képviselte a Cornell University-t az első Young Men's Christian Assotiation (YMCA) felekezetközi keresztyén diákkonferencián, ahol 89 egyetem 251 hallgatója vett részt. Ez a konferencia indította el őt arra az elhatározásra, hogy egész életét a diákok közötti misszióknak szentelje.

1895-ben a World's Student Christian Federation (WSCF) főtitkárává választották, ezt a tisztségét 25 éven keresztül látta el. 1920-ban a szervezet elnökévé választották. Az 1910-es edinburghi világmissziós konferencia elnöklője volt, majd alapítója, és haláláig tiszteletbeli elnöke az Egyházak Világtanácsának. Kiterjedt missziós és ökumenikus munkásságáért sokan kora legszelesebb látókörű és legmegbízhatóbb keresztyén vezetőjének tartották. Legismertebb könyve (A világ evangélizálása ebben a nemzedékben – *The Evangelization of the World in this Generation*), a 20. század elején missziós jelmondatává vált. A keresztyén diákok nemzetközi szervezetének megalapításáért és megerősítéséért, amellyel a világbéke ügyét mozdította előre, 1946-ban Nobel-békedíjat kapott. 1955. január 31-én hunyt el a floridai Orlando-ban.

Mott, 1895-ben jött először hazánkba, és nagy hatással volt a belmisszióra, különösen az ifjúsági munkára. Hallgatóit főként azzal tudta megnyerni, hogy a megtérés evangéliumát és a modern tudomány eredményeit nem állította szembe egymással, hanem az utóbbit is az evangélium erősítésére használta. Többek között neki köszönhető, hogy megalakult a Magyar Evangéliumi Keresztyén Missziói Szövetség (MEKMSZ). Néhány év múlva újra eljött, hogy segítse a Keresztyén Ifjúsági Egyesület (KIE), a Budapesti Református Ifjúsági Egyesület (BRIE) és a Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség (MEKDESZ) munkáját. 1909-ben előadói körutat tartott Magyarországon, ellátogatott Budapestre, Debrecenbe, Kolozsvárra, Sárospatakra és Sopronba. Hallgatói között ott ültek többek között Ravasz László, Révész Imre, Makkai Sándor, Szabó Aladár, Tavaszy Sándor, Imre Lajos, Pongrácz József, Forgács Gyula és Nehézy Károly, akik később fontos szerepet töltek be a magyar egyházi életben. Visszaemlékezéseiben így írt erről a látogatásról: „Meggyőződésem, hogy ki tud fejlődni Magyar-

országon egy olyan erőteljes mozgalom, amelyik nemcsak népük életében tesz szert hatalmas befolyásra, hanem a környező Balkán népeit is hasonló diákmunkára tudja ösztönözni”.

Budapesten három evangélizációt tartott az új városházán, ahol esténként mintegy háromszáz diák hallgatta. Az alkalmakat követően még ott maradt beszélgetni velük, ezek a diskurzusok olykor éjfélig is elhúzódtak. Mott, a keresztyén hit alapelveiről és Jézus követségéről beszélt nekik. Előadásait Victor János tolmácsolta, akire Mott maradandó hatást gyakorolt: „Nemcsak tolmácsolt, hanem a szó szoros értelmében együtt gondolkozott velem” – írták róla. Ennek köszönhető, hogy röviddel ezután Victort a MEKDESZ utazó titkárává választották, és élete összeforrta a magyar misszió és a világmisszió ügyével.

John R. Mott nemcsak Budapesten, hanem vidéken is sikert aratott. Pápán megalakult a Pongrácz József által vezetett missziói tanulmányozó csoport, Sárospatakon pedig a Torró Miklós vezette Szent Egylet. Hasonló kezdeményezés jött létre Kolozsvárott, sőt ekkor kapott lendületet a Bethlen Gábor Kör munkája is.

Később Victor János lefordította Mottnak A keresztyén missziók döntő órája (*The decisive hour of Christian missions*) című kötetét, azzal a céllal, hogy „bepillantást engedjen a nyugati keresztyénség nagy missziói munkájába és gondolatvilágába”. Sikerkönyv lett, sokak számára vált áldássá. Maga, Mott, 1925-ben jött el újra Magyarországra, bátorítva hallgatóságát, hogy „nézzenek szembe a jövővel azoknak a nagy nehézségeknek ellenére is, amelyek keresztyülmentek”. Amikor 1927-ben, majd 1930-ban ismét ide látogatott, szomorúan tapasztalta, hogy a látható eredmények ellenére a korábbi lelkesedés mintha alábbhagyott volna. Pozitívan értékelte viszont az ún. laikusok részvételét a missziói munkában.

John R. Mott szolgálatának középontja Jézus Krisztus megváltói munká-

jának hirdetése volt. Mindent elkövetett, hogy a fiatalokat Krisztushoz vezesse, és a hitre jutottakat szolgálatba állítsa. Nagy hangsúlyt fektetett arra is, hogy a világ keresztyén értelmisége kapcsolatban legyen egymással, és tudják közösen képviselni Isten ügyét. Ezzel a szemléletével egy kicsit az ökumenikus mozgalmak előfutára is lett. Lelkesedése sokakat ragadott magával, módszerei helytállóak voltak, viszont figyelmen kívül hagyta, hogy a Szentlelket nem lehet alárendelni az emberi szándéknak. Némelyek a szemére is vetették, hogy „mi nem parancsolhatjuk

meg Istennek, mikor jöjjön vissza Jézus Krisztus”. Mindezek ellenére áldott eszéköz volt Isten kezében, és nem csekély szerepe volt a missziói szemlélet elterjedésében szerte a világon. Kedvenc mondata: „Imádkozz úgy, mintha nem volna tervezés, és tervezz úgy, mintha nem volna imádság”.

A nagy magyar erdélyi író, református püspök, Makkai Sándor így emlékezett meg róla egyik írásában: „Ez a nagy próféta elragadott, lebilincsel, fölgújtott, és új irányba terelt csodálatos beszédeivel. Isten ő általa kezdte keresztyén jellemem épületét megala-

pozni, s az ő beszédei alapján kezdett derengeni előttem Krisztus hatalma és mivolta”.

Nemrég, amikor az 1910-es világmissziós konferencia centenáriumán ismét összegyűltek a misszió pártolói Edinburghban, a skót nemzeti könyvtárban nagyszabású kiállítás nyílt meg, ahol levelek, diák, fotók, tablók mutatják be a 100 évvel ezelőtti indulást. Ezen az ülésen John R. Mott-ról külön is megemlékeztek, nem véletlenül, hiszen neve és a világmisszió gondolata elválaszthatatlanok egymástól.

Margit István / Pécel

HÍREK – KÖZLEMÉNYEK

Halottaink: † **Andorfi Gizella** (1922) Nagyvarsány,
† **Bogdán Jenő** (1930) Budapest,
† **Hadházi Lajos** (1926) Hajdúsámson,
† **Katona Ferencné** (1923) Debrecen,
† **Kovács Dezső** (1923) Budapest,
† **Nagy Julianna** (1925) Budapest,
† **Zagyva Imre** (1918) Hajdúszoboszló.

Hálás szívvel emlékezünk elhunyt testvéreinkre, hiszen jó és hűséges munkások voltak ők Szövetségünkben. Andorfi Gizike, Nagy Julika, Katona Ferencné, akiknek immár üres a széke csendes napjainkon és konferenciáinkon, hosszú ideig emlékezünk majd kedves személyükre. Kovács Dezső évekig volt a BSZ Felügyelő bizottságának hűséges elnöke, és szolgált rendezvényeinken, Bogdán Jenő aktívan és odaadással szervezte a testvérek közötti munkát. Zagyva Imre szívügye volt a hajdúszoboszlói konferenciák lehetőségének fenntartása. A Biblia Szövetség tagsága kéri a vigasztalás Urát, hogy az ittmaradt szeretteik, gyülekezetük számára pótolja ki hiányukat. Emlékük legyen áldott!

*

Nemrég költözött haza Megváltójához Hadházi Lajos hajdúsámsoni testvérem, akivel több, mint 60 év sok-sok kedves emléke kötött össze. Egy időben jutottunk hitre, és ő mindig hűségesen részt vállalt a szolgálatokban. Az én szolgálati területem Hajdúhadház és környéke volt, ahol később segédlelkész is lettem. Menyasszonyom, Hajdúsámsonban a leánykört vezette. Mivel a két község nem messze volt egymástól, a hívő atyafiak gyakran találkoztak. Volt, amikor a hívők csendes napját a két falu közötti akácerdőben tartottuk.

Így ismerkedett meg Lajos testvérem a leendő feleségével, esküvőjükön én szolgáltam. Hajdúsámsonban lakott a család, Isten négy gyermekkel áldotta meg házasságukat. Feleségemmel mi ugyan messze kerültünk erről a környékről, de amikor Debrecenben jártunk, meglátogattuk Hadháziékat is, ahol ilyenkor összegyűltek a hívő testvérek közül többen is, hogy lelkileg épüljünk. Ilyen módon a családi hajlék egy kis missziói központ is lett.

A 70-es évek elején megfogalmazódott a gondolat, hogy augusztusban lehetne olyan névnapot tartani, amelyik egyúttal csendes nap is lenne a hívő testvérek számára. Így kezdődtek meg a Lajos napi csendes napok. Előre megbeszéltük a programot, a szolgálókat. Sok drága igehirdető fordult meg ezeken az alkalmakon. Sokszor szolgált Vajda Mária, Borbély Béla és még sokan mások, többek között e sorok írója is. Ilyenkor zsúfolásig megtelt a családi hajlék és az udvar. A ház fekvése miatt nem volt túl feltűnő az utca felől a sokaság. Nemcsak a faluból, de a környékből, sőt távolabbról is jöttek a testvérek Igét hallgatni.

A házigazda meghívására a helybeli lelkész vezette be alkalmunkat egy rövid áhítattal. Felejthetetlen emlékek maradtak bennünk egy-egy ilyen nap után. Lassan átment a köztudatba, hogy augusztusban lehet számítani erre a léleképítő alkalomra. Sok-sok éven át megrendeztük ezeket az összejöveteleket. Visszagondolva, még most is megtelik a szívünk hálaadással. Áldott az Úr, hogy a legnehezebb időkben is készített lehetőséget a szolgálatokra! (*Asztalos Zoltán / Hajdúszoboszló*)

*

A SZERKESZTŐSÉG ÉS A KIADÓ kéri a kedves Olvasókat, hogy ajánlják a folyóiratot ismerőseiknek, gyülekezetük tagjainak, ezzel is segítve azt a célt, hogy minél több emberhez eljuttassuk a Biblia és Gyülekezetben megjelenő biblikus gondolatokat. ■

*

A BIBLIA SZÖVETSÉG VEZETŐSÉGE kéri, hogy aki a Szövetséget érintő információ birtokába jut, az ossza meg azt a péceli központtal (név- és címváltozás, házasságkötés, gyermekszületés, rendezvények, tagjaink halálhíre stb.)! ■

*

Ne feledje! Friss információ: www.bibliaszov.hu

*

A Biblia Szövetség, az Ébredés Alapítvány (ÉBA) és az Országos Bibliaiskola Alapítvány (OBA) elérhetőségei:

cím: 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B;

telefon: (28) 452-334 (munkanapokon 9-16 óra között);

e-mail: bsz@bibliaszov.hu; (ÉBA:) imargit@bibliaszov.hu

BUDAPESTI BIBLIAISKOLA

szeptember 11. – 21. rész Apologetika I.
október 9. – 22. rész Apologetika II.
november 13. – 23. rész Személyes evangélizáció I.
december 11. – 24. rész Személyes evangélizáció II.

szeptember 11. – 11. rész Biblika teológia I.
október 9. – 12. rész Biblika teológia II.
november 13. – 13. rész Hermeneutika I.
december 11. – 14. rész Hermeneutika II.

ÚJ TANFOLYAM:

szeptember 11. – 1. rész Ószövetség I.
október 9. – 2. rész Ószövetség II.
november 13. – 3. rész Ószövetség III.
december 11. – 4. rész Ószövetség IV.

A budapesti bibliaiskola más kihelyezett tanfolyamoktól eltérő feltételekkel működik, ezért kérjük, hogy aki ezen a tanfolyamon szeretné pótolni elmaradását, az mindenképpen előzetesen egyeztessen Csapkovics Bertalan bibliaiskolai munkatársunkkal (tel.: 30/757-1873, e-mail: info@bpbibliaiskola.hu)!

ŐSZI CSALÁDI NAP

Szeretettel várunk minden családot a **2010. szeptember 4-én**, Pécelen tartandó családi napunkra, ahol minden korosztály számára biztosítunk programot: – szülőknek délelőtti beszélgetést, – legapróbbaknak játszótérrel, felügyelettel; – idősebbeknek kézműves foglalkozást; – fiúknak focit; – tiniknek teaházat. Közös ebéd a szabadban, barátkozás, ruha-turi. Jövevelelekről – az étel elkészítéséhez – jelentkezést várunk előző hét szerdái. Jöjjetek el, hívjátok barátaitokat is!

*

Folyóiratunk legközelebb 2010. októberben jelenik meg.

Lapzárta: 2010. szeptember 10.

MEGHÍVÓ

a Biblia Szövetség és a gyülekezet közös csendes napjára

*

**Nyíregyháza, református templom,
2010. augusztus 22., vasárnap 10.30 órától**

Létezik szép élet?

(Filippi levél 1.)

- 1.) A szép élet kezdete (*Fil 1,1-6*)
- 2.) A szép élet iránya (*Fil 1,9-11*)
Ebédssiünet
- 3.) Az értelmes élet titka (*Fil 1,12-20*)
- 4.) A szép élet értéke (*Fil 1,21*)
- 5.) A szenvedés is a szép élet része? (*Fil 1,29-30*)

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK
A SZERVEZŐK!

BIBLIAISKOLAI TANFOLYAM

(2010. augusztus-december)

BIHARUGRA-SZARVAS-FÜZESGYARMAT:

Szept. 18. – 4. r. – Ószöv. IV. ❖ Okt. 16. – 5. r. – Ószöv. V.
❖ Nov. 20. – 6. r. – Ószöv. VI.

Szervező: Pentaller Attila, 5540 Szarvas, Vasút u. 66.;
Tel.: 20/549-5457

CEGLÉD:

Szept. 4. – Szem. ev. II. ❖ Okt. 16. – Lelkigondozás I. ❖
Dec. 4. – Lelkig. II.

Szervező: Nyujtóné Tóth Irén, 2700 Cegléd, Petőfi u. 6.;
Tel.: 53/310-059, 20/486-3265

DEBRECEN:

Szept. 4. – 6. r. – Ószöv. VI. ❖ Okt. 16. – 7. r. – Újszöv. I.
❖ Dec. 4. – 8. r. – Újszöv. II.

Szervező: Szegedi Kálmánné, 4077 Debrecen,
Nagycsere tanya 24.; Tel.: 30/618-0633, 52/715-549

PÉCEL:

Aug. 13-15. – 11-12. r. – Bibl. teol. I-II. ❖

Okt. 22-24. – 13-14. r. – Herm. I-II. ❖

Dec. 3-5. – 15-16. r. – Dogm. I-II.

Szervező: Biblia Szövetség, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B;
Tel.: 28/452-334, e-mail: bsz@bibliaszov.hu

TATABÁNYA:

Szept. 4. – 9. r. – Újszöv. III. ❖ Nov. 6. – 10. r. – Újszöv. IV.
Szervező: Lázár Sándorné, 2800 Tatabánya, Arany J. u. 8.;

Tel.: 30/754-6350

TISZAKESZI:

Szept. 18. – Lelkigondozás I. ❖ Nov. 20. – Lelkigondozás II.
Szervező: Tima László, 3458 Tiszakeszi, Községháza út 58.;

Tel.: 20/569-0442

*

A tanfolyamra mindig a megnevezett szervezőnél kell jelentkezni. Pécelen bentlakást és teljes ellátást biztosítunk. A kihelyezett tanfolyamokra a résztvevők bejárnak és mindenki önellátó.

HITMÉLYÍTŐ IFJÚSÁGI NAP

Szeretettel várjuk a hitben járó fiatalokat

2010. október 9-ére, Pécelre,

a Biblia Szövetség székházába (Pécel, Kálvin tér 2/B),
ifjúsági csendesnapunkra!

FONTOS KÉRDÉSEK

– HELYESEN ÉRTJÜK A BIBLIÁT? –

A Biblia Szövetség Fontos kérdések előadássorozatának
következő rendezvényei:

– szeptember 12.: **Jézus nélkül is lehet üdvözülni?**

– október 10.: **Miért hagyják el egyre többen az egyházat?**

*

Az előadás 17 órakor kezdődik a Budapest, Nagyvárad téri
ref. templomban (VIII. ker. Üllői út 90.), amit beszélgetés
követ. Mindenkit szeretettel várunk a szervezők!

A nagybecskereki református gyülekezet vendégeként május utolsó hétvégéjén hatodik alkalommal tartott a Biblia Szövetség konferenciát (1. kép)

**Családi nap 2010. június 05.
(2- 6. képek)**

MEGHÍVÓ

fiatal önkéntesek képzésére

EGER – 2010. augusztus 19-22.

A Biblia Szövetség fiatal önkénteseinek továbbképzést tart, amire várjuk hitben járó, 16-35 év közötti fiatalok jelentkezését, olyanokét is, akik más gyülekezetben, vagy közösségben szolgálnak, vagy szeretnének szolgálni a jövőben; csatlakozzanak a képzési programhoz!

*

szállás: Wigner Jenő Műszaki, Informatikai Középiskola Kollégiuma, Eger, Rákóczi u. 2., két-háromágyas szobákban (kulturált, szép szálláshely).

étkezés: helyben, a kolesz étkezdéjében: hideg reggeli, ebéd és vacsora meleg étel.

közös programok: – áhítatok, előadások a kolesz külön termében, – ismerkedés Egerrel, – sportolás (foci) a kolesz sportpályáján

hozni kell: mindent, ami a három éjszakás tartózkodást komfortossá teszi.

költségek: szállás-napi háromszori étkezés-képzés költsége: 14.400,- Ft.

KÉPZÉSI PROGRAM

1./ *Egészségügyi képzés* (csütörtökön délután) (előadó: *Budai Judit*)

Higiénia alapvető szabályai: – étkeztetés; – környezeti higiénia; – tisztálkodás

Heveny emésztőszervi tünetek: – hányás; – hasmenés

2./ *Pedagógiai képzés* (vasárnap délelőtt) (előadó: *Szász L. Dóra*)

Az agresszió és kezelése, a nehezen nevelhető gyermek

3./ *Lelki tudományok-képzés* (szombaton délelőtt-délután) (előadó: *Dr. Sípos Ete Álmos*)

Amit a megtérésről – újjászületésről a szolgálónak (is) tudnia kell

4./ *Szervezési képzés* (pénteken délelőtt) (előadó: *Dr. Mikolicz Gyula*)

Programot szervezek (1.)

Jelentkezés: augusztus 10-ig: **Biblia Szövetség, postacím: 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B**, vagy *e-mail: bsz@bibliaszov.hu*, vagy *telefon: 28/452-334*; név, elérhetőség és életkor megadásával, valamint 5.000,- Ft előleg befizetésével, amit a Biblia Szövetség címére rózsaszínű postai utalványon kell elküldeni.

A jelentkezőktől rövid bemutatkozást kérünk, amiben említsék meg, hogy milyen szolgálatot végeznek, vagy szeretnének végezni!

Szeretettel várjuk azok jelentkezését, akik keresztyén hitüket felkészültebben szeretnék szolgálatukban mások javára fordítani!

A *Biblia és Gyülekezet* című folyóiratra a **11742331-20003610** számlaszámon vagy postai utalványon lehet előfizetni
Előfizetési díj 2010-ben: *belföldre:* 2.200,- Ft/év; (2.000,- Ft/pld. 10 pld. felett); *külföldre:* - *európai országokba:* 4.500,- Ft/év;
- *egyéb országokba:* 5.600,- Ft/év. Az előfizetés nélküli árus példány ára 350,- Ft. A folyóirat megjelenik negyedévenként.

A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége és kiadóhivatala: a Biblia Szövetség címén

Kiadja a Biblia Szövetség megbízásából az Ébredés Alapítvány, felelős kiadó: *Szabó László*

***

Biblia Szövetség címe: H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B Telefon/fax: 06 (28) 452-334 Internet: www.bibliaszov.hu E-mail: bsz@bibliaszov.hu
felelős szerkesztő: *Dr. Sípos Ete Álmos*; szerkesztő: *Dr. Mikolicz Gyula*; rovatok: *Cseri Kálmán, Sípos Ete Zoltán, Dr. Mikolicz Gyula, Margit István*;
címlapfotó: *A közgyűlés szünetében*; egyéb fotó: *Margit István, Dr. Mikolicz Gyula*
tördelés: *Horváth Mária* (Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!)
Nyomtatás: M és M Goldprint Kft. 1107 Bp., Mázsa u. 3. – HU-ISSN 0866-2932